

Otvoritev v čateških Toplicah

V zdravilišču Čateške Toplice bodo v soboto, 10. julija, odprli novi zdraviliški dom z restavracijo, s hotelom in kopalnicami. Za brežiško občino bo to velik praznik, saj bo s tem dobila sodoben turistični objekt. V njem bo prostora za 90 stalnih gostov in več sto prehodnih obiskovalcev. Z 10. julijem so oddane že vse sobe v novem hotelu. Med prvimi gosti bo 20 avstrijskih balneologov, ki bodo ostali v Toplicah tri tedne.

Toča uničila letino

Nad Sromljami, Pišecami, Globokim in Bojsnim se je danes teden razbesnelo neurje. Gromu in viharju se je pridružila toča in uničila mnogo obetajoč pridelok v vinogradih, sadovnjakih in na poljih. Najbolj so bile prizadete vasi: Pišce, Piršenberg, Pavlova vas, Dedanja vas, Sromlje ter celoten pas naselij do Globokega in Zupeleca. Toča je padla v Sromljah dobrih 15 minut. Na Pišeckem in Sromljanskem je uničila 90 odstotkov letošnjega pridelka, v vinogradih pa se bo poznalo še v naslednjih treh letih.

Kopitarna bo gradila
Ze nekaj let se v sevniški tovarni kopit pripravljajo na gradnjo sodobnejših obratov, vendar do sedaj niso imeli za to potrebnih sredstev. Odločili so se za rekonstrukcijo po etapah.

Načrte imajo in ta mesec so začeli graditi obrat za izdelavo polkopit. Veljal jih bo okrog 65.000.000 dinarjev. Gradnjo bodo financirali iz sredstev, ki jih je kolektiv sam prigospodaril.

Prihodnje leto bo na vrsti glavna hala za obrat kopit. Postopoma bodo obnovili vse obrate. Povečevati jih ne nameravajo, ampak le modernizirati, ker sedanji obseg proizvodnje popolnoma zadovolja.

NEPOTREBNA MRZLICA

Kar tri sesalce za prah je kupil... - Kaj le so mislili posamezniki, ki so hoteli voziti domov cele vreče moke in sladkorja, v strahu, da bo dinar zamenjan? - Marsikom se bodo nakupljena živila pokvarila, porabil bo več kot navadno in imel samo izgubo

Trgovsko podjetje PRE-SKRBA iz Krškega je v prvem polletju letos uresničilo 47 odst. prometa, planiranega za 1965 in iztržilo 1 milijardo 386 milijonov din. To je za trgovino, ki sicer ustvari pretežni del svojega prometa v jesenskih in zimskih mesecih, prav rekordna realizacija. Kot je videti, so k tolikšnemu uspehu trgovcev pripomogli v marsičem mrzlični nakupi potrošnikov, ki so se začeli v juniju. Spodbudile so jih govornice, da bo »denar zamenjan«, da se bo vse podražilo in podobno... V PRESKRBI so v juniju, ki je sicer vsako leto po prometu najslabši, letos iztržili 238 milijonov din ali toliko, kot še nikdar noben mesec. Pretekli teden je v Krškem neki potrošnik kupil kar tri sesalce za prah... Kaj bo s tremi sesalci, si najbrž sam ne zna odgovoriti! Potrošniki so sproti pokupili vse hladilnike, električne štedilnike in razne gospodinjske stroje. V leskovskem in kostanjeviškem koncu se je razširila vest, da se bosta boveda podražila moka in sladkor in da bo obojega zmanjkalo. Ljudje, ki niso nikdar kupovali moke, sladkorja pa

zelo malo, so vozili domov cele vreče...

Ob tako nespametni potrošniški mrzlici se moramo pač vprašati, zakaj se ni brihtnežem, ki so se s takšno vneto lotili nakupovanja, porodilo vprašanje: kako to, da blaga ne zmanjka? Če bi bili njihovi nakupi na zalogo upravičeni, bi blaga vendar morala v trgovinah zmanjkovati. In še nekaj: mar tisti, ki so kupovali vreče moke in sladkorja, niso pomislili, da škodujejo samim sebi? Velika zaloga v domači shrambi spodbuja k večji potrošnji v gospodinjstvu, saj človek iz velikega kupa jemlje več kot iz majhnega. Razen tega pa so živila pokvarljiva, zato je vprašanje, koliko je pridobil tisti, ki si je domov zapeljal nekaj vreč moke, pa se mu bo ta vnela?

Sevniška LISCA - najboljši izvoznik

Konec julija bodo v LISCI odprli novo zgrajeni obrat - V novih prostorih bodo šivali samo izdelke, ki so namenjeni izvozu

Konec julija bo v konfekciji Lisca v Sevnici dograjen novi trakt s skladišči in šivalnicami. V njem bodo delali samo za izvoz. Za to investicijo so dali okrog 100.000.000 dinarjev. V novem obratu bodo zaposlili tudi nove delavce, koliko pa se še niso odločili - odvisno bo od oskrbe z reprod-

dukcijskim materialom, ki ga letos precej primanjkuje. Delno ga nabavljajo doma, delno pa ga uvažajo.

Kljub pomanjkanju materiala je proizvodnja do sedaj tekla brez zastojev, vprašanje pa je, kakšna bo oskrba ob povečanih proizvodnih zmogljivostih.

Konfekcija Lisca letos izredno dobro izpolnjuje izvozne obveznosti. Dosegla je že 90 odstotkov letnega plana. Svoje izdelke prodaja v Zahodno Nemčijo. Izvoz obsega kar 32 odstotkov celotne realizacije. Med dobre izvoznike v občini sodi še Kopitarna, medtem ko Mižarska produktivna zadruga slabo uresničuje prodajo na tuja tržišča. Lisca se je vključila v izvoz šele lani, vendar je hitro navezala trdne pogodbenne vezi s kupci v tujini. Računa na trajno sodelovanje z inozemstvom in

zaradi tega je povečala svoje obrate. Tudi na domačem tržišču je povpraševanje po njenih izdelkih vsako leto večje, tako da za prodajo to podjetje ni nikoli v zadregi.

Božidar Jakac o razstavi otroških risb

V soboto, 3. julija ob 18. uri je bila v Dolenjski galeriji odprta razstava risb učencev osnovne šole »Katja Rupena« v Novem mestu pod naslovom »Novo mesto v otroški risbi«. Izbor risb in razstavo sta pripravila tovariša Ljubo Zagar in Niko Golob, ki sta iz dokajšnje množine gradiva izbrala 40 risb z motiviko Novega mesta. Razstava je prirejena v počastitev 600 letnice Novega mesta in nam odkriva svojstveno pojmovanje in gledanje osnovnošolskega učenca ter razodeva dokajšnjo sposobnost oblikovanja, kar je tako učenecem kot njihovim učiteljem v pohvalo.

Naš znani umetnik Božidar Jakac si je v ponedeljek, 5. julija razstavo ogledal in o njej v knjigo obiskov napisal tole priznanje:

»Čestitam k izredno zanimivi in uspešni razstavi čudovite fantazije o No-

Danes še posebej poročamo o strašnem neurju, ki je v nedeljo popoldne, 4. julija, zajelo Dolenjsko. Na sliki: poldrugo uro potem, ko je nevihta oddivila čez Gorjance v Belo krajino, smo na cesti med Suhorjem in Hrastom videli cele kupe ledeno mrzle toče. Njena zrna so bila taka kot jagode debelega grozdja, vmes pa je bila tu pa tam tudi takšna kot golobje jajce! Človeku se je trgalo srce, ko je ogledoval posekano koruzo, okleščeno žito, zbito travo, odlomljeno drevo in polomljeno trtje, ki je obetalo izredno lep pridelok. V nekaj minutah je bil uničen trud nešteti rok, ki so tedne in tedne garale, da bi na njivah, travnikih in v vinogradih kaj zraslo... (Foto: Dolenjski list).

Dr. Jože Brilej v Krškem

Občinski odbor Socialistične zveze v Krškem je 3. julija dopoldne priredil v sindikalni dvorani tovarne celuloze in papirja posvet o novih gospodarskih ukrepih. Novi gospodarski sistem je tolmačil poslanec republiškega zbora skupščine SRS in član Zveznega izvršnega sveta dr. Jože Brilej.

»Od leta 1916 ne pomnimo tako hudega!«

V nedeljo, 4. julija, so se nad Dolenjsko razbesnile viharne sile kot že dolgo ne! Nebo je bilo temno kot dimnik, mrzli curki dežja pa so neusmiljeno šibali vse, kar so mogli doseči. Čez Dolenjsko gričevje se je huda ura pomaknila proti Gorjancem in še čez nje in se nato umaknila čez del Bele krajine proti Kočevski. — Neurje s točo, ki je trajalo slabi dve minuti, je v okolici Suhorja, Hrasta in Bušinje vasi lomilo veje in ruvalo cela drevesa; na njivah in vinogradih je uničeval marsikje tudi do 70 odst. pridelkov! Kmetje, ki so si škodo ogledali, so takoj po hudi uri menili, da je leta 1953 toča sicer napravila še večjo škodo, vendar pa od leta 1916 dalje ne pomnijo tako hudega. Neurje je poškodovalo tudi vod visoke napečnosti. — Na sliki: kmetje v okolici Suhorja si ogledujejo nastalo škodo: sadno drevje leži izruvano na žitu... (Foto: Marijan Pavliha, Suhor)

dan od 9. do 12. ure, popoldanski obiski se naj najjavijo pri hišniku muzeja. Občinstvo, ki jim je delo naše mladine pri srecu, starše ter vzgojitelje k obisku vabi Dolenjski muzej.

Ker si obiskovalci hkrati lahko ogledajo tudi stalno zbirko Dolenjske galerije, znaša vstopnina za odrasle 50 din, za mladino 20 din.

Trdinova nagrada oživiljena

Dolgo se ni vedelo, ali bodo Trdinovo nagrado letos podelili ali pa bo nemara treba čakati še nekaj let, da bo to najvišje dolenjsko priznanje za uspehe na kulturnem, umetniškem in znanstvenem področju spet oživiljeno. Zdaj, ko je novomeška občina sprejela odlok o nagradi in za nagrado zagotovila 1 milijon dinarjev v proračunu, pa ni nobenega

dvoma več, da bomo letos spet častno obudili spomin na velikega dolenjskega pripovednika (umri pred 60 leti v Novem mestu) Janeza Trdino, po katerem se nagrada imenuje. Svet za kulturo kot pristojni organ bo razpisal nagrado do 10. julija, predložena dela bo posebna komisija ocenila do 30. septembra, do 15. oktobra pa pripravila predloge za podelitve. Poslej bodo Trdinovo nagrado vsako leto razpisal že 31. marca, dela pa bo komisija ocenjevala do 30. avgusta. Trdinovo nagrado bo izročil predsednik sveta za kulturo na dan občinskega praznika 29. oktobra.

Huda neurja po Dolenjski

Kratkemu lepemu vremenu po dolgotrajnem deževju so od petka do ponedeljka sledile po vsej naši pokrajini hude nevihte, ki so povzročile mnogo še neugotovljene škode. Ze v petek popoldne je nad Dolenjskim gričevjem zdivjala huda ura; v smarjeti smo videli ob cesti kot gotobja jaca debelo točo, ki je neusmiljeno klestila rastline in zbila na tla veje in sadje, v vinogradih pa marsikje precej mladja. Toča je naredila veliko škode tudi v okolici Mokronoga in v nekaterih drugih krajih. V noči od petka na soboto so bili hudi nativi, ki so se nadaljevali tudi v nedeljo zjutraj, ko je toča razsajala nad Novim mestom in

dolino Krke ter naredila na poljih in vinogradih spet novo škodo.

4. julija popoldne so vso Dolenjsko zagrnila tako temni oblaki, da se je sredi popoldneva docela zmračilo. Strele so nenehno udarjale v Gorjance, grmenje pa je dopolnjeval silen piš, ki je odnasal zavese dežja levo in desno. Toča je tolkla v pasovih; med Hrastom in Suhorjem je ležala levo in desno ob cesti še dve uri pa naliwu! Ponekod je toča potolkla skoraj ves pridelok, oklestila je mlado koruzo in zbila v tla bogate nastavke trt. — Krka je 5. julija zjutraj ponekod že nrestopila bregove in poplavlila travnike in njive.

Vreme

OD 8. DO 18. JULIJA
Približno do 13. julija bo prevladovalo lepo vreme, vendar včasih krajevne nevihte, zlasti okrog 12. julija. Nekako od 14. do 17. julija nestalno s pogostimi padavinami in ohlaiditvami. Po 17. julija zopet lepo vreme.

Dr. V. M.

Proizvodna cena 520, prodajna pa 435 din?

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik Tito se je pretekli četrtek po štirinajst dnevnem bivanju v Sovjetski zvezi vrnil domov. S seboj je prinesel tople pozdrave sovjetskega ljudstva jugoslovanskim narodom. Ob zaključku pogovorov med jugoslovansko državno in partijsko delegacijo in sovjetskimi voditelji so podpisali skupno izjavo, v kateri so obsežni rezultati pogovorov.

Skupna izjava ima tri dele: v prvem je govora o jugoslovansko-sovjetskih odnosih, v drugem je ocenjen sedanjí mednarodni položaj, v tretjem pa je govora o sedanjih razmerah v mednarodnem delavskem gibanju.

V prvem delu je naglašeno, da je bilo dosedanje sodelovanje na raznih področjih v prid obema stranema, da so za razširitev sodelovanja še velike možnosti in da bi bilo v obojestransko korist, če bi to sodelovanje še razširili. Sam tovariš Tito je glede tega povedal, da je še veliko prostora za razširitev naših dvostranskih ekonomskih odnosov, prav tako pa tudi naših odnosov na kulturnem, političnem in drugih področjih.

Naša delegacija je prepotovala Sovjetsko zvezo in je lahko videla, kako velikanski napredek so dosegli v tej prvi deželí socializma. Denimo na primer Sibirija. To je velikanska dežela, ki se razprostira od Urala do Tihega oceana. Vsi smo si jo predstavljali kot deželo, v kateri je hud mraz, v kateri so samo velikanski gozdovi in tajge in kjer je premraz, da bi kaj koristnega zrastle. Tito jo je videl iz letala pa pravi, da je to prelepa dežela, ki res še ni dovolj naseljena, ki pa ima lepe perspektive za nadaljnji razvoj. Ko smo leteli nad njo, pripoveduje tovariš Tito, smo lahko videli prelepa obdelana po-

lja, številna nova mesta. Tisti med nami, ki še niso bili v Sibiriji, so govorili: Ali je to Sibirija? Saj to je vendar prelepa dežela! In dalje je pripovedoval:

Pozdravi iz Sovjetske zveze

»Tisto, kar smo videli v Sovjetski zvezi, priča, da so dosegli takšno stopnjo razvoja, da je Sovjetska zveza danes res industrijsko visoko razvita dežela.«

Obenem so se pogovarjali tudi o mednarodnih odnosih ter imeli pri mednarodnih odnosih ter imeli pri tem bolj ali manj enake poglede o vseh važnejših vprašanjih, npr. glede Vietnama, jedrskega oboroževanja, dominikanske krize, Konga itd., zlasti pa, kar zadeva mir na svetu. »Videli smo, pripoveduje tovariš Tito, da sovjetski ljudje, da sovjetski vodilni ljudje zelo mislijo na to, kaj bo jutri — ali bo ohranjen mir. Videli smo, da Sovjetska zveza tako materialno kot politično v vsakem pogledu ukrepa, da bi se ohranil mir na svetu... Povsod smo slišali besedo »mir« in videli članke z gesli o miru. Otroci in odrasli, stari in mladi so nas pozdravljali in vzklikali »Naj živi mir«. Mir je potreben, ljudje ga hočejo obvarovati prav zato, ker vidijo, da so v dveh desetletjih dosegli takšne rezultate, ki presegaajo vse, kar si lahko predstavljamo. V po-

gojih trajnega miru bi bili tudi ti rezultati še večji, zato se je treba boriti za ohranitev miru.«

Predstavniki KP SZ in ZKJ so izmenjali tudi mnenja o najbolj perečih vprašanjih mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja. Obe partiji sta za to, da bi se utrdilo svetovno in delavsko gibanje ter vse progresivne sile v boju za mir in družbeni napredek. Ta naloga je posebno pomembna zaradi vse pogostejših akcij imperialističnih vrogov. Sodita pa, da se proti imperializmu ne da boriti s kričanjem, ampak samo z doslednim bojem za vsakdanje interese in zgodovinske cilje delavskega razreda, z vsestransko podporo osvobodilnim gibanjem, z bojem za splošen mir in miroljubno sožitje držav z različnimi družbenimi sistemi, za demokracijo in socializem. Tovariš Tito pa je povedal, da so v Moskvi skupno ugotovili, da je eden izmed najbolj negativnih pojavov na svetu tudi v tem, da so razlike v mednarodnem delavskem gibanju v stališču do vojne in miru. »Toda prepričali smo se, je dejal, da bo mogoče tudi to premagati, saj ni mogoče, da ljudje zdrave pameti ne mislijo, da bi vojna lahko uničila tudi vse tisto, kar je v minulih dveh desetletjih zgrajeno.«

Ob koncu pa velja poudariti še nekaj, je tovariš Tito povedal na beograjskem letališču, ko se je vrnil iz Moskve. »Zel je poudariti, je dejal, da v Sovjetski zvezi ni danes glede nas nobenega pridržka več. Zel je bil, da tudi v Jugoslaviji ne bi bilo nobenih pridržkov več nasproti Sovjetski zvezi. Tako eni kot drugi se zavedamo, da nas povezuje preteklost in skupna prihodnost.«

Proizvodna cena bekono v farmi v Zalogu je pri kilogramu za 85 in za 95 din višja kot prodajna — 2000 stojišč v farmi je praznih, ker pomaj večja proizvodnja za toliko večjo izgubo — Kolektiv KZ Novo mesto in njegovi samoupravni organi so pred težko odločitvijo: ali farmo zapreti, ali nadaljevati s proizvodnjo

Farma bekono v Zalogu pri Novem mestu 'mazmogljivost 10.000 bekono na leto. V zelo lepo urejen obrat kmetijske zadruge Novo mesto, ki v marsičer spominja na pravcato lepo urejeno tovarno, je bilo investiranih 295 milijonov dinarjev družbenih sredstev. Cena, ki jo dosegajo črno-beli bekoni na tržišču danes, je 390 din za kg, cena za bele bekone pa 400 din za kg. K tej ceni moramo prišteti še 45 din premije, ki jo priznava družba.

V prvem polletju 1965 je bila na farmi bekono v Zalogu proizvodna cena za kg bekono 520 din. Za prašiča porabijo na dan približno 3,80 kg močnih krmil, kar je povprečna poraba krme v Sloveniji. V farmi dopitujejo skupljene odojke, ki pridejo s težo 18 do 24 kg najprej v karanteno, nato pa gredo v pitanje v sodobne hleve, kjer jih dopitajo do 95 kg.

Iz tega lahko razberemo, da posluje farma bekono v

Zalogu z izgubo. Kot povedo v kmetijski zadrugi Novo mesto, sta za to dva vzroka. V načrtu je bilo, da bi zagotovili dovolj odojkov za pitanje v kooperaciji na ta način, da bi zadruga dobavila rejcem 700 svinjk bele pasme. Te svinjke bi prevzeli rejci na šentjernejskem in škocjanskem področju. Ker cena odojkov za rejce ni dovolj spodbudna, so od tega načrta odstopili. Drugi vzrok je neprimerna cena bekono na tržišču, saj je na žalost nižja od proizvodne cene in farma zatorej posluje z izgubo. Temu je pripisati tudi dejstvo, da je v farmi trenutno 2000 stojišč nezasedenih.

Zadrugi je o problemu farme bekono v Zalogu razpravljali že velikokrat. Najprej so se lotili notranjih rezerv. Pravijo, da so jih dodobra izrabili. Namesto nekdanjih 30 delavcev in uslužbencev, jih je danes na farmi samo še 14 in še od teh bodo dva do tri lahko premestili drugam, če bodo uvedli napajalnike. Kolektiv je pred težko odločitvijo: ali nadaljevati s proizvodnjo in povečevati izgubo, ali pa z rejo bekono prenehati in pričeti s čim drugim. V farmo je vloženi 290 milijonov družbenih investicijskih sredstev in zato se kolektiv res težko odloča. Nihče ne more za trdno reči, da se bo cena bekono izboljšala in izguba torej zmanjšala ali pa da je celo ne bo. Če proizvodnjo preusmerijo v kaj drugega, bodo potrebovali vsaj 20 milijonov din za dodatne investicije, teh pa za druga nima. Kaj storiti? Odgovoriti je težko, res pa je, da bodo pred takšno odločitvijo že v bližnji prihodnosti najbrž stali mnogi kolektivi.

Rib dovolj, na mrežah pa plombe...

V Lahinji in Dobljici je izredno mnogo rib, mreže ribiškega društva pa so zapечатene. Domača ribiška družina skoro vsako leto vlaga ribji podmladek v te vode, zato sta obe reki zlasti bogati na platincah, podustih, klenih, pa tudi ščuk in krapov ne manjka.

Kljub vsemu temu potrošnik na trgu zaman išče ribe, ker jih ni naprodaj. Radi tudi poudarjamo, da je ribištvu eden izmed temeljev turizma, vendar smo za turistični ribolov še vse premalo storili.

J. S.

Rešitev gospodarstva v izvozu

Na področnem posvetovanju predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov iz dolenjskih občin, ki je bilo 26. junija v Ribnici, so razpravljali predvsem o novih gospodarskih ukrepih.

Na področju dolenjskih občin so v večjih gospodarskih organizacijah že govorili o tem, ponekod so tudi že naredili izračune v novih pogojih dela. V razpravi o tem je bilo izrečeno zanimivo mnenje, češ da nam bodo novi ukrepi prinesli tudi spremembe v delavskem upravljanju.

Ko so govorili o politiki

zaposlovanja, so menili, da bo odpust odvisne delovne sile nujen. Res je, da pri nas ni pričakovati številnejših odpustov, vendar bodo ponekod le prisliljeni zmanjšati število delovnih mest. Vsekakor si bodo morala podjetja še bolj kot doslej prizadevati za povečanje izvoza. Prav tu se skriva rešitev za prenekatere podjetje, ki se bo znašlo v težavah po uveljavitvi novih ukrepov za ureditev gospodarstva. — Na posvetu so sprejeli več sklepov, med njimi tudi tega, da bodo proučili možnosti samostojnega poslovanja posameznih zavodov za

socialno zavarovanje, ki kot komunalne skupnosti izkazuje finančno izgubo.

Sindikalni funkcionarji so menili, da bo zaradi nekatereh nejasnosti pri napovedanih gospodarskih spremembah potrebno organizirati še več posvetovanj z izmenjavno mnenj.

■ HUDO NEURJE NAD SEVERNO ITALIJO — Ne le pri nas tudi v Italiji je divjala preteko nedeljo silna nevihta. Na avtomobilski cesti proti Rimu je nosilo avtomobile tudi po sto metrov daleč po zraku. Orkan je ruval dreve, odkrival strehe in pustošil po poljih. Ob življenju je 18 ljudi okrog 200 je bilo ranjenih. Padala pa je tudi toča debela kot teniške žoge. Cenijo, da je škoda za okrog sto milijard lir.

■ ALŽIRIJA IMA NOVO VODSTVO — Po treh tednih so se objavili imena novega alžirskega vodstva. Polkovnik Houari Boumediene, ki je izvršil državni udar in odstavil prejšnjega predsednika Ben Bello, je postal predsednik revolucionarnega sveta. Pričakujejo, da bodo sestavili tudi novo vlado. Med člani sveta je večina vojakov, saj je bil tudi Boumediene prej obrambni minister. Opaziti pa je, da v revolucionarnem svetu ni predstavnikov sindikatov in mladine, kar si razlagajo kot znamenje, da se Boumediene z njimi še ni mogel sporazumeti. Nekateri pa pričakujejo tudi, da bo Boumediene sklical kongres FLN in da je treba tudi v sestavi vodstva alžirske osvobodilne fronte pričakovati spremembe.

■ SPET HUD PORAZ SAIGONCEV — Pretekli teden so enote osvobodilne vojske Južnega Vietnama napadle posadko v Ba Ghil, ki leži kakih 500 km severovzhodno od Saigona. Casopisne agencije poročajo, da so posadko 200 mož povsem likvidirali. Za ta kraj so bili hudi boji že prejšnji mesec in so takrat saigonske sile izgubile okrog 500 mož in veliko orožja. Napad pa je doživel tudi največje ameriško letalsko oporišče v Južnem Vietnamu Da Nang. Partizani so ga zasuli z granatami in uničili čez 20 ameriških letal. To je posebno velik uspeh osvobodilnih enot, saj brani to oporišče okrog 10.000 ameriških mornarcev in še okrog 5000 saigonskih vojakov.

■ V EVROPSKI GOSPODARSKI SKUPNOSTI SKRIPLJE na vso moč. Po francoskem ultimatu bi morali do 1. julija skleniti, kako bo s cenami kmetijskih pridelkov v tej gospodarski skupnosti, toda ministri so se sešli do dveh jutraj, ne da bi se mogli dogovoriti. V torko pa je prišla izmenjava vest, da je Pariz odprl oči svojega stalnega predstavnika in evropske gospodarske skupnosti, pri čemer je ostalo vprašanje, ali ga bodo še kdaj poslali nazaj, brez odgovora. Vsa zadeva pa se suče okrog francoskih kmetijskih presežkov, ki so sicer cenejši kot pa v drugih deželah evropske gospodarske skupnosti pa vendar dražji kot na svetovnem trgu. Najbolj se upira Zahodna Nemčija, ker je ona poglaviti kupec kmetijskih pridelkov v EGS in bi poletje pravzaprav ona podprala francosko kmetijstvo. V Parizu sicer pravijo, da ta njihov ukrep še ne pomeni izstopa Francije iz EGS, kriza te evropske integracije pa je vsekakor zelo huda.

■ SARAGAT V BONNU — Italijanski predsednik republike Saragat je ta teden prispel v Zahodno Nemčijo. Njegov obisk spravljajo v zvezo s krizo v EGS, saj je tudi Italija članica te organizacije. Vsekakor pa takrat, ko so se dogovarjali za ta obisk, za tako hudo krizo EGS še niso vedeli.

■ PREMIER UGANDE V BEOGRADU — Sem je prispela delegacija Ugande, ki jo vodi premier Milton Obote. Pogovarjali so se zlasti o sodelovanju med Jugoslavijo in Ugando.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ ZIS SPREJEL PREDLOGE NOVIH PREDPISOV. Najvažnejši med njimi je vsekakor tisti, ki določa opustitev prispevka iz dohodka. Važen je tudi predlog predpisa o prometu davka na promet v potrošnju. Carinska stopnja se bo v povprečju znižala od sedanjih 23,3 na 11,8 odstotka. Obresti na sklade, ki znašajo zdaj v načelu 6 odstotkov, se bodo po novem znižali na 4 odstotke oziroma izjemoma na 2 odstotka, s tem da jih bodo plačevali vse gospodarske organizacije in da bodo tako zbrana sredstva namenjena razširjeni reprodukciji našega gospodarstva. V začetku prihodnjega leta bodo izvedli revalorizacijo (ponovno ocenitev) osnovnih sredstev, pri čemer bodo upošlevali dejansko, realno stanje cen. Uveden bo liberalnejši sistem amortizacije, tako da bodo v prihodnje določali le minimalno stopnjo, medtem ko bo določitev maksimalne stopnje stvar samih kolektivov. Stanarine (v novih in starih stanovanjih) bo treba izravnati in postopoma preiti na ekonomske odnose. Stopnja prispevka iz osebnega dohodka, ki je znašala doslej 17 odstotkov, se bo znižala na 10,5 odstotka. Republika lahko uvede tudi stopnje prispevkov nad 10,5 odstotka, toda največ še za 2 odstotka. Tako zbrana sredstva bodo rabila republiki za intervencije v gospodarstvu (skupne rezerve).

■ VELIKO SLAVJE PREKOMORCEV. — Bil je to veličasten dan. Od vsepovsod so se zgrinjali ljudje v Ilirsko Bistrico, do praznovanja 20. obletnice zmage nad fašizmom. Zborovanja se je udeležilo nad deset tisoč ljudi. Bilo bi jih še več, če ne bi ponagajalo slabo vreme. Zborovanja se je udeležil tudi Aleksandar Ranković. Zborovalcem je spregovoril politični sekretar CK ZKS Miha Marinko, ki je poudaril pomen prekomorskih brigad, njihov delež v našem narodnoosvobodilnem boju. Posebej je pohvalil visoko

zavest prekomorcev, ki so se kljub pritisku sovražnih agentov in zastopnikov kraljevske vlade v begunstvu odločili za naš narodnoosvobodilni boj ter nato sodelovali pri osvobajanju naše domovine od Visa do Trsta.

■ 4. JULIJ — DAN BORCA. Razen v Ilirski Bistrici, kjer je bila osrednja slovesnost, so bile prireditve tudi v drugih večjih krajih Jugoslavije. V Zagorju so odkrili impozanten spomenik, delo akademskega kiparja rojaka Stojana Batiča. Veličastna srečanja

VRSTA KONKRETNIH UKREPOV

borcev so bila tudi v Pomurju, na Štajerskem in drugod. Aleksandar Ranković, predsednik zveznega odbora ZRB NOV Jugoslavije, je naslovil na vse nekdanje borce poslanico, v kateri je med drugim rečeno, da je mir pogoj vsakega napredka in tudi obstanka človeštva ter da so borci narodnoosvobodilne vojne v prvih vrstah tega boja.

■ HUDO NEURJE PO VSEJ JUGOSLAVIJI. Se se niso polegli skrb vzbujajoči komentarji o strahoviti škodi, ki jo je povzročilo razbesnelo vodovje, že nas spet pretresajo vesti o nedeljskem silovitem neurju po vsej Jugoslaviji. V Južni Srbiji je toča uničila posevke na 20.000 hektarjih. Siloviti vihar, ki je najbolj divjal od Postojne do Pirana, je samo na Postojnskem naredil škodo za milijardo dinarjev. V Cerkljici je vihar razkril tri tovarne. Močno je narasla Hud-

nja, ki je grozila, da bo preplavila kraje pri Celju.

■ KRITICNO STANJE PRI NOVIEM SADU. V zadnjem pregledu smo zapisali, da Donava in Drava upadata. Zdaj je stanje spet kritično. Najhuje je v Bogouju pri Novem Sadu, kjer so se utrgali oblaki in je vrh tega pihal močan veter. Najbolj je ogrožen nasip pri železniški postaji, ki brani kakih 2500 hektarov rodovitne zemlje. Zelo nevarni so tudi izvrtki, ki bruhajo iz zemlje in poplavlajo znatne površine. V nevarnosti je celo Novi Sad. Poplavljeni področje je pred dnevi obiskal tudi predsednik Tito, ki se je zanimal za obseg poplav in za ukrepe, da bi preprečili še večjo škodo ter da bi pomagali prizadetim ljudem.

■ KONGRES PEN. To je 33. mednarodni kongres po vrsti. Tokrat so se literati z vseh kontinentov zbrali na Bledu, da bi se v ustvarjalnem, svobodnem vzdušju pogovorili o temi Pisatelj in današnji svet. V imenu pokrovitelja predsednika Tita je kongres pozdravil Rodoljub Čolaković. Uvodno besedo je imel pesnik Matej Bor, ki je govoril o vplivu umetnosti na usodo sveta. Med referenti na kongresu je bil tudi literarni kritik Josip Vidmar, ki je govoril o temi Vloga pisatelja v našem času. Za novega predsednika so izvolili znanega ameriškega dramskega pisatelja Arthurja Millerja.

■ RAZPRAVA O GOSPODARSKI REFORMI TUDI V SLOVENSKI SKUPSCINI. — V torko so spregovorili o gospodarski reformi na zasedanju organizacijsko političnega zbora. V ponedeljek, 12. tega meseca, bodo obravnavali to problematiko na skupni seji republiškega in gospodarskega zbora. O tem bomo poročali v prihodnjem tedenstem pregledu.

Kočevska v boju za svobodo 6

Slovenci, ki so živeli na Kočevskem, bilo jih je vsega skupaj okrog 8.000, pa so poleg tega, ko so preklinjali nemški fašizem in Hitlerja, dejali še naslednje:

»Nemški fašizem in Hitler nam je povzročil toliko gorka, da ga ne bomo nikoli pozabili. Eno pa je napravilo dobro: počistil je s kočevske slovenske zemlje nemške fašiste, ki so bili rakova rana na narodnem telesu Slovencev.«

Slovenci po okupaciji Kočevske

V dneh razpada stare Jugoslavije so doživljali Slovenci na Kočevskem težke čase. Nihče od zavednih Slovencev na Kočevskem ni bil varen pred nasiljem sfašiziranih nemških fašistov. Slovenci so se zapirali po svojih domovih, veliko jih je tudi zbežalo v druge kraje, da so se umaknili pred Nemci, ki so z manifestacijami za fašizem prepilili vso Kočevsko.

S prihodom italijanske vojske v Kočevje so bili tisti Slovenci, katere so bili Nemci že prijeli, zaenkrat rešeni, ker so jih Italijani po svojem prihodu v Kočevje izpustili. Slovenci pa Italijanom ravno tako kakor Nemcem niso ničesar verjeli ali zaupali. Z Italijani so začeli sodelovati samo vodilni politični ljudje iz časov stare Jugoslavije kot predstavniki vladajočih režimov. Vsi drugi Slovenci pa so se združili pod vodstvom KPS, ki je v tistih težkih dneh, ko so Slovenci in vsi jugoslovanski narodi izgubili svojo domovino, dala pobudo, da se je organizirala Osvobodilna fronta slovenskega naroda za boj proti okupatorjem. To so Slovenci na Kočevskem zelo dobro razumeli in se v Osvobodilno fronto tudi takoj vključili.

Slovenci so težko občutili izgubo svoje domovine; čeprav je bila stara Jugoslavija mačeha, so kočevski Slovenci to izgubo domovine še bolj težko občutili. Za svoj obstoj so se borili več kakor 600 let s kočevskimi Nemci na tej slovenski kočevski zemlji, na kateri so bili ves ta čas v podrejenem položaju do Nemcev.

Kočevsko ozemlje je postalo po kapitulaciji stare Jugoslavije pribežališče neštetim Slovincem iz Gorenjske in Štajerske, ki so zbežali pred

Nemci v tako imenovano Ljubljansko pokrajino. Ti ljudje, ki so morali zapustiti svoj dom na Gorenjskem in Štajerskem, so dobili prvo zavetje na Kočevskem, kjer so se na begu pred nemškimi fašisti tudi naselili. Tu, med kočevskimi Slovenci, so vsi ti ljudje našli tisto globoko razumevanje, pomoč in podporo, ki so jo potrebovali po begu s svojih domov.

Večina vseh tistih ljudi, ki so po kapitulaciji stare Jugoslavije prišli na Kočevsko, ne bodo mogli Kočevske nikoli pozabiti. Na Kočevskem so se vključili v narodno osvobodilni boj proti okupatorjem in skupno s kočevskimi Slovenci doživljali vse tiste težke čase, ko so po Kočevski divljali italijanski in nemški okupatorji. Precejšnje število teh ljudi je še v današnjih dneh na Kočevskem, ker so tu našli svoj drugi dom. Precej ljudi pa je v narodnoosvobodilnem boju tudi padlo in kočevska

PIŠE PETER ŠOBAR

zemlja je postala njihov zadnji dom.

Po šestoletnih bojih med Slovenci je postala kočevska zemlja prizorišče najtežjih bojov Slovencev s fašizmom, ki je hotel uničiti vse kar je bilo slovenskega. Ta del slovenske zemlje, ki je bil v preteklosti zapuščen in oddaljen, je prišel v zgodovino Slovencev v njihovem najtežjem boju za obstoj slovenskega naroda kot tisti del slovenske zemlje, ki ga danes pozna slednji Slovenec in Slovenka. Na Kočevskem je začela rasti in se razvijati prva svoboda, porajali so se prvi narodnoosvobodilni odbori, v Kočevju je zasedal tudi prvi slovenski parlament kot Zbor odposlancev slovenskega naroda.

Kako so se razvijali vsi ti dogodki, ni mogoče povedati v kratkem opisu. Zato bi potrebovali knjige, mi pa se bomo samo na kratko dotaknili najvažnejših dogodkov življenja Slovencev na Kočevskem v letih narodnoosvobodilnega boja.

Jože Šeško – organizator upora proti fašizmu

Jože Šeško, ki je bil neutrudljiv organizator napred-

nega ljudskega gibanja na kočevskem, ribniškem in velikolaškem območju, je takoj po kapitulaciji Jugoslavije povezal člane KPS in SKOJ ter druge napredne Slovence na teh območjih, da so v dneh razpada stare jugoslovanske vojske zbirali orožje in vojni material in ga skrili pred okupatorji. V teh akcijah so bili poleg komunistov člani SKOJ, katerih je bilo v Kočevju in Ribnici že precej, najbolj aktivni.

V dneh razpada Jugoslavije je med ljudmi po kočevskem in ribniškem območju krožilo geslo z naslednjimi besedami:

»Poberi in skrivaj vse, kar dobiš od orožja in ostalega blaga. Skrbi za to, da okupatorji ne dobijo ničesar. Vojska še ni končana, pač pa se bo še pričelala.«

Splošno je znano, kako so ljudje v tistem času pobirali in skrivali vojni material, ki ga je odvrgla stara jugoslovanska vojska, da je okupator od tega le malo dobil. Italijani so kmalu po svojem prihodu začeli delati po vseh hišne preiskave zaradi vojnega materiala, pa so ga cijje za ločilo. Grad in kasarne v Ribnici, kakor tudi skladišča, so dobili Italijani popolnoma prazna, ker so ljudje odnesli vse, kar je bilo mogoče in ni ostalo za okupatorja ničesar drugega kakor golo zidovje zgradb. V gozdove Ribnice in Kočevja so v tistih dneh vozili orožje kar na vozovih.

Kmalu po ustanovitvi Osvobodilne fronte slovenskega naroda so imeli komunisti iz Kočevja sestanek v Konca vasi pri Stari cerkvi. Na tem sestanku so bili prisotni: Jože Šeško, Ludvik Tomšič, Tone Marinč, Lojze Komerički ter Polde in Marija Knapič. Na ta sestanek je prišel Franc Leskošek ki je poročal o nalogah Osvobodilne fronte in pripravah za oborožen upor proti okupatorjem. Na tem sestanku so sklenili, da se organizira okrajni odbor OF, ki naj organizira ljudi za narodnoosvobodilno borbo. Tak odbor so potem organizirali v maju 1941. V ta prvi odbor so bili imenovani: Tone Marinč, Drago Gorjan, Lojze Komerički in Lojze Centa, ki je vodil posle sekretarja.

Ta prvi odbor OF pa se je kmalu razširil, ker so v OF pristopili še člani Sokola in krščanski socialisti in so v

odbor bili imenovani še njihovi predstavniki: Pizzulin, Vilko Kajfež, Darinka Batič, Florjančič, Henrik Kužnik, Tone Bradač, ki je bil že predvojni član KPS, in doktor Antor Hočevar.

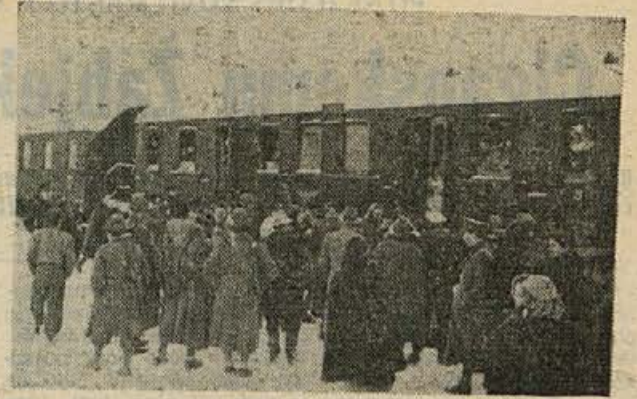
Terenski odbori OF so po ustanovitvi prvega Okrajnega odbora OF hitro rasli, pa naj bo to v mestu Kočevju in njegovi okolici, kakor tudi po območjih Mozlja, Koprivnika, Starega Loga, Kočevske Reke, Banje Loke, doline Kolpe in drugih krajev. V Ribnici so že v začetku maja 1941 ustanovili prvi odbor OF, ki je organiziral potem še ostale terenske odbore OF na ribniškem območju.

Jože Šeško in Albin Videnič sta kot organizatorja narodnoosvobodilne borbe v kočevskem okraju prekrizarila vso Kočevsko in ves okraj po dolgem in počez, ter kljub močnim italijanskim posadkam in Nemcem, ki so tedaj že bivali na Kočevskem, organizirala z ostalimi člani KPS in SKOJ vse napredne Slovence v Osvobodilno fronto. V aktivizaciji ljudi so bili izredno aktivni poleg članov KPS še člani SKOJ po vsem okraju. V akcije za boj proti okupatorjem so povezali mladino, ki je neustrahovano izpolnjevala akcije OF.

Delo in akcije so se stopnjevale v zbiranju orožja in ostalega vojnega materiala, kakor tudi v širjenju propagande in literature OF, ki je prihajala v Kočevje od začetka iz Ljubljane, pozneje pa je organiziral okrajni odbor OF v Kočevju svojo tiskarno na Mlaki pri Kočevju, ki se je v jeseni 1941 preselila v

Italijani na Kočevskem (1941)

V Kočevju decembra 1941: kočevski Nemci se selijo v tretji raj

samo Kočevje, ob koncu leta 1942 pa v Mahovnik. V tej prvi tiskarni OF v Kočevju so v jeseni leta 1941 tiskali propagandni material za kočevsko in ribniško območje. Po ta material so hodili kurirji, ki so ga v kovčkih in nahrbtnikih prenašali v razne kraje. Zaloga papirja za tiskarno je bila v knjigarni in trafikci v Kočevju, last Emila Pakiža iz Ribnice, v njej pa je bila poslovodkinja Gizela Šeško. Knjigarna je dobivala papir iz Ljubljane po liniji OF brez vsakega naročila in dokumentacije. Gizela Šeško je bila s tem seznanjena, da prihaja papir za tiskarno in tako ga je tudi oddajala naprej kurirjem, ki so ga odnašali v tiskarno pred očmi Italijanov in Nemcev, ki so bili v Kočevju.

Razen papirja je Gizela Šeško oddala za OF in partizane na stošišče cigaret, katere je odnašal Karel Senčur in drugi aktivisti OF iz trafikci in knjigarne, ki je bila tedaj na mestu, kjer je sedaj spomenik Merka Bračiča.

Osvobodilna fronta se je hitro utrdila po vseh uradih in podjetjih po vsem kočevskem okraju in ljudje so jo priznavali kakor svojo oblast, ne da bi se pri tem ozirali na Italijane.

Okrožni komite KPS v Kočevju je v letu 1941 izdal letake v nemškem jeziku. V teh letakih je opozarjal kočevske Nemce, naj se ne selijo s kočevske zemlje, na kateri so živeli čez 600 let, ker jih nemški fašizem in Hitler vodila v propast in pogubo. V teh letakih je Okrožni komite KPS v Kočevju poslednjič opozarjal kočevske Nemce na fašistično roparsko postopanje do narodov vsega sveta in ga razkrinkal do kraja. V letakih je pisalo, naj se tudi kočevski Nemci pridružijo vsem naprednim silam sveta, ki se borijo za uničenje fašizma ter naj se povežejo v skupni boj s Slovenci v boju

proti fašizmu in nacizmu. Med drugim je bilo v teh letakih napisano:

KOČEVARJI!

»Vi živite v sredini slovenskega področja. Vaša zemlja poseduje velika naravna bogastva (gozdove, premog). Lahko si sami ustvarite na kočevski deželji — zemlji — boljšo in srečnejšo bodočnost. To je pa mogoče le roko v roki s Slovenci, v tesnem sodelovanju in naporih s slovenskim delovnim ljudstvom. Slovensko delovno ljudstvo se povezuje z vsemi svobodoljubnimi narodi sveta, v skupni neizprosni odločilni borbi za svojo svobodo. Vključite se tudi vi v to borbo, katera bo prinesla tudi nemškemu ljudstvu svobodo in enakopravnost. Uničite Vaše voditelje, kateri vas hočejo pripraviti ob vašo zemljo in vas hujskajo proti Slovincem.«

Podpirajte borbo slovenskega naroda in vseh zatiranih narodov! Vodite sabotažne akcije, ne predajte italijanski armadi nobenih življenjskih potrebščin, ovirajte promet, uničujte fašistične oddelke, razorožujte oddelke italijanske armade!

Dajte slovenskim partizanom vso podporo v obleki, prehrani in ostalo pomoč! Boite se z orožjem za vas in vašo svobodo, za enakopravnost vseh narodov in osvoboditev vseh delovnih ljudi!

Kočevsko in slovensko delovno ljudstvo si mora podati roko za skupno borbo, tako si bomo skupaj zgr dli srečno bodočnost: kočevske čele!

Stran s tem objavljene KPS v Kočevju!

Za enotno fronto — enotnega in slovenskega ljudstva na Kočevskem!

Stran s kapitulacijo Hitlerja!

Naj živi Komunistična Partija Slovenije!

Jože Zamljen-Drejče:

„... Za seboj puščamo grobove“

Ostala je torej samo Kranjčeva skupina. Na ukaz nazadnjaškega vodstva iz Ljubljane, kakor tudi iz Novega mesta, se je morala ta skupinica obdržati za vsako ceno. Zato so prevzeli partizansko ime, obleko in po zdrav.

V maju so bile na tem ozemlju enote II. ali štajerske grupe odredov. Ker so bili na nemškem zasedbenem ozemlju izredno težavni pogoji za partizansko bojevanje in tudi drugačni kot na Dolenjskem, so imele te enote poseben položaj. Ko so hotele na Štajersko, so se od 18. do 22. maja 1942 zapletle v hude in težke boje pri Jančah in Besnici. Zaradi teh bojov so se enote vrnile in šele konec junija razen Šiškega bataljona odšle preko Dolomitov na Gorenjsko.

Te razmere je izrabila Kranjčeva skupina in se začela imenovati Štajerski bataljon. Franc Pirčević-Cort,

Gorjanc, takratni komandant Gorjanskega bataljona, je na Kočevskem procesu od 9. do 11. oktobra 1943 kot pričča izpovedal:

»Ko se je pojavila ta grupa takozvanih partizanov, ki so samo govorili, da so štajerski partizani, smo vsi mislili, da se je v resnici formirala taka partizanska grupa. Stike s to grupo je imela 3. četa Gorjanskega bataljona. In ti ljudje iz 3. čete so govorili, da pripovedujejo v vodstvu teh takozvanih divjih partizanov, ki niso bili nikjer vključeni, da zbirajo begunce, ki prihajajo s Štajerske iz Ljubljane in bodo šli na Štajersko...«

S komandantom Posavcem... sva prišla v stik z enim od njihovih komandantov... Ta je tudi govoril o tem, da se v njihovem bataljonu zbirajo največini Štajerci, da naših Dolenjcev ne jemljejo toliko nofer, ker hočejo iti na Štajersko...«

Vojaška plat, od katere se je bilo treba bati najhujšega, je bila nekako urejena, saj so jih partizani pustili popolnoma pri miru in jih niti niso nagovarjali, da bi jim pomagali pri napadih na italijanske postojanke. Treba je bilo urediti tudi drugo stran: s civilnim prebivalstvom. Belogardistična zvižčnost je šla tako daleč, da so Novo-meščani štelu to enoto za pravo partizansko vojsko. Hodili so jih obiskovat, nosili so jim hrano, zdravila in druge potrebščine. Marsikateri partizan je šel v partizane skozi to enoto, seveda, če je ob pravem času spoznal njeno laž. Belogardisti so namreč vsakega dobro proučili in kdor je bil za nje, je ostal v njihovem »bataljonu«, vsi drugi pa so ostali za večno v Gorjancih brez sledu.

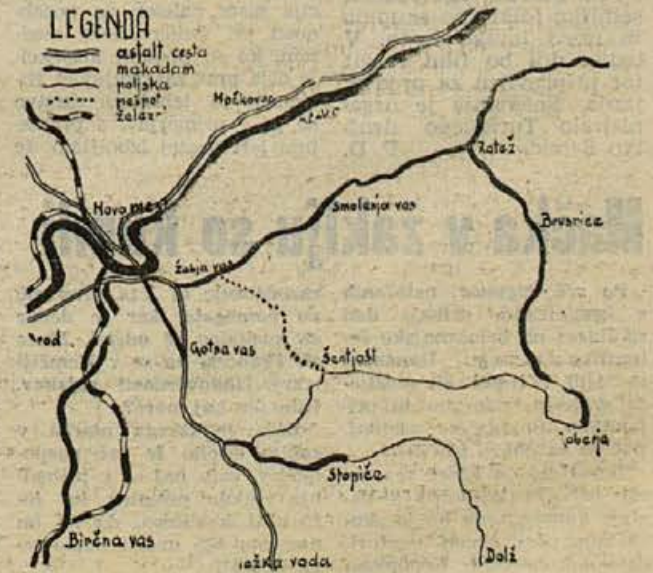
Razmerje do kmetov je bilo povsem drugačno od partizanskega. Partizani so se priljubili prebivalstvu, ker so

bili vedno med njimi in so jih sproti obveščali o vseh dogodkih doma in v svetu. Belogardisti pa so raje ostajali v svojih taboriščih in imeli čim manj stikov s prebivalci. Partizani so se prehranjevali na prostovoljen način oziroma z odobritvijo krajevnega narodnoosvobodilnega odbora, medtem ko so se belogardisti preživljali izključno z revkizicijo. Vse to so delali zato, da bi čim bolj osovražili partizane, da bi jim spodkopali ugled in s tem onemogočili delovanje Osvobodilne fronte. Joško Jakoš je v svoj dnevnik napisal naslednje:

»... Pri St. Joštu naredili revkizicijo in dobili mnogo hrane... ali: »Napravili smo revkizicijo v Smolenji vasi... ali: »Pri zadnji raciji na Poganjih smo odprili uto, ki je sedaj v gozdu pri St. Joštu. Dobili smo precej dragocenega porcelana in srebrnine, od katere smo precej prodali med trojko, nekaj pa sva jo s Poldetom zakopala v gozd pri St. Joštu. Tako, če homo ostali živi, nam ne bo treba en dan beračiti...«

S tem zapiskom se kaže vsa nizknotnost belogardizma. Kje so vse njihove lepe besede o borbi za narod, vero in verno ljudstvo, ko pa so že pri prvi priložnosti mislili je nase in na življenje po vojni? Res je, da je bil poganjski gospod Langer tujerodec in da je svobodno izbral državljanstvo tretjega Hitlerjevega Reicha in da so partizani z ozirom na Odlok Izvršnega odbora Osvobodilne fronte slovenskega naroda o razla-

stvi veleposestev v povračilo škode, povzročene po okupaciji, z dne 3. aprila 1942 razlašali veleposestva z inventarjem vred. Zemljo so razdelili kmetom osebnikom, da so jo obdelovali, medtem ko so inventar razdelili tistim kmetom, ki se ga bili potrebni. Posamezni partizani si niso nikoli prilasčali zaplenjenega imetja.

Ciganskemu Žabjeku zvoni!

Razprava o vprašanju, ki je tudi nacionalno vprašanje - V novomeški občini čaka na primeren dom še okoli 20 ciganskih družin - Dosedanje reševanje ni bilo brez ovir

Cigani, ki so se po tragičnem dogodku v Prečni, prve dni leta 1964, trumoma naseljevali in si do današnjih dni postavili veliko šotorišče v Žabjeku, so trmasto obdržali vse necivilizirane navade in primitivni način življenja, ki je sprto z zakonitostmi, po kakršnih živijo vsi drugi prebivalci novomeške občine. Javni red in mir kakor tudi odloke o pravicah in dolžnostih občanov so v tem času celo večkrat izigrali kot prejšnja leta, ko ciganskega vprašanja še nihče ni sistematično reševal. Pogostna beračenja, priložnostne kraje in nasilno odkopavanje mrhovine na konjskem pokopališču v Potočni vasi so samo najbolj opazni in preganjeni prekrški, ki so jih zagrešili predvsem nezaposleni Cigani.

se bo po učinkovitem izgonu iz neposredne prečenske bližine občutno razrahljala. Vrtnec v samo pore' lo ljudstva zakoreninjenih običajev je priklenil nase tudi tiste posameznike, ki so se že odločili, da si uredijo dom zunaj gozda, v zidanem naselju, kjer je blizu šola, voda, elektrika, trgovina in seveda zasluzek. Kazalo je, da bo Žabjek ostal ne le taborišče trmoglavosti, temveč tudi leglo raznih bolezni, ki človeku ne dovolijo živeti kaj dlje kot 40 ali kvčjemu 50 let. Žabjek je tako postal resna ovira za reševanje ciganskega vprašanja, kot si ga je zamislila novomeška občina.

Skupščina je odgovorna

»Ne smemo dovoliti, da postane oreh še trši,« so sklenili odborniki na zadnji seji in dvignili roke za čimprejšnjo izpraznitev Žabjeka, kjer v bodoče ne bo prostora za življenje pod šotori. To je prva večja odločitev te skupščine po programu, ki predvideva postopno rešitev ciganskega vprašanja. »Občinska skupščina je odgovorna, da bo to vprašanje tudi rešeno, četudi bo mor-

da treba program kaj spreminiti,« je poudaril predsednik Sergij Thorževskij.

Predloga odbornika Cvitkoviča

Važen popravek je program doživel že na sami seji, ko odborniki niso odobrili predloga za lokacije ciganskih domov, kakor si je zamislil svet za notranje zadeve in nekateri sodelavci občinske uprave. Skupščina je sprejela predlog odbornika Jožeta Cvitkoviča, ki je menil, naj posebna komisija iz predstavnikov občinske uprave in svetov vprašanje lokacij znova prouči in ga predloži svetu za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve v razpravo. Sprejet je bil tudi njegov predlog, naj ustrezen organ odreja gradbene parcele oziroma lokacije za Cigane ne glede na mišljenje sosedov teh parcel.

Letos 5 milijonov za barake, vagonne...

Občina je namenila za reševanje ciganskega vprašanja v letu 1965 okoli 5.000.000 dinarjev, kar pa seveda ne bo

zadostovalo. Precej sredstev so tudi že porabili; nakupili so več barak in potniških vagonov, ki niso več sposobni za promet, medtem ko je zaloška opekarna po minimalni ceni prodala 150.000 zidakov in 12.000 strešnikov iz likvidiranega obrata v Prečni tistim Ciganom, ki so se odločili, da bodo uredili zidane domove. V občini živi okoli 290 Ciganov v 56 družinah, od katerih je še okoli 20 nepreskrbeljenih.

Družba skrbi, zato lahko zahteva!

Po mnenju odbornikov, ki so skoraj tri ure posvetili razpravi ciganskega vprašanja, je treba od Ciganov hkrati, ko jim družba nudi boljše pogoje za življenje, zahtevati spoštovanje in izpolnjevanje dolžnosti. Zato bodo beračenje še bolj preganjali, zahtevali od staršev, da redno pošiljajo otroke v šolo, odraslim in za delo sposobnim pa preskrbeli primerno zaposlitev. To je v poglavjih programa za reševanje ciganskega vprašanja še najbolj debelo podčrtano.

Novomeška občina si je z obveznostjo, da čimprej reši cigansko vprašanje, noprtila na pleča namajhno breme, ki ga spričo težav sama ne bo zmogla. Ker je to vprašanje tudi narodnostno vprašanje, se bo morala v reševanje nedvomno vplesti tudi republika in pomagati.

IVAN ZORAN

V vsako hišo
DOLENJSKI LISTI

Razbiti avtomobil turškega državljana po nesreči pri Čatežu

Pri trčenju na Čatežu 7 mrtvih

Na obeh vozilih je za 3 milijone škode

Turški državljan Hüsnü Demiröz je v nedeljo, 5. julija, ob 6.40 z avtomobilom Opel Kapitän iz Zagreba proti Ljubljani v klanec pred bencinsko črpalko na Čatežu prehitel fička. Takrat mu je pripeljal nasproti avtobus ZD 19-82, katerega je upravljal voznik Josip Križmanić iz Zagreba. Voznik avtobusa se je skušal nesreči izogniti. Zapeljal je na skrajno desno, tako da je z desnimi kolesi vozil po travnatem pasu, vendar zaman. Turškega voznika je na mokri cesti zaneslo (vozil je 120 km na uro!) in zadel je v prednjo desno stran avto-

busa. Prvi del osebnega avtomobila se je dobesedno zaril v avtobus, tako da so ga morali s tovornjakom izvleči iz njega. Dežurni zdravnik dr. Nemeth iz Brežic, ki je še pred organi LM prišel na kraj nesreče, je ugotovil, da so bili 4 potniki izmed 7 v osebnem avtomobilu na mestu mrtvi (voznik Hüsnü Demiröz, 38-letni dentist Ibrahim Müstüoğlu, 40-letna Fatma Biber in 71-letna Esim Zehra) medtem ko so 5-letna hči dentista Ibrahima in 6-letna Filiz, hči Fatime Biber ter voznikova žena Ayse Demiröz še kazale znake življenja. Obe deklici sta izdihnila že med prevozom v bolnišnico, voznikova žena pa je zaradi težkih poškodb ob 11.10 dopoldne podlegla v bolnišnici. Potniki v avtobusu so bili nepoškodovani, le pomočnik voznika je dobil lažji udarec v prsni koš.

„Smo za poostreno kontrolo“

186 milijonov dinarjev so lani veljale nesreče pri delu — Zanimive ugotovitve inšpekcijske službe — Pristojni organi naj izrekajo višje kazni — Delo medobčinskega oddelka za inšpekcijske službe pod drobnogledom črnomaljskih odbornikov

Na dopoldanski torkovi seji obeh zborov občinske skupščine Črnomelj je o svojem delu na področju občine poročala medobčinska inšpekcijska služba. Zanimive so ugotovitve sanitarne inšpekcije, ki je lani opravila 210 pregledov, vendar pretežni del s področja živilske higijene. Odvzeli so 19 vzorcev živil sumljivih kvalitet, od teh pa so bili le 4 ustrezni za prodajo. Temu je krivo predvsem pomanjkanje primernih skadišč. Najslabše pogoje za higiensko poslovanje imajo trgovine v Črmošnjicah, Rožnem dolu, na Sinjem vrhu, v Gribljah in v Kanižarici, medtem ko med gostinskimi objekti velja za najslabšega gostišče v Črmošnjicah.

Turistični film o Semiču

V nedeljo, 11. julija, bodo na filmski trak posneli semiško folklorno skupino in novo lovsko kočo. V tednu dni bo film razvit ter pripravljen za predvajanje. Snemanje je organiziralo Turistično društvo Semič. F. D.

Mačka v žaklju so kupili

Po več vagonov, naloženih s kosilnicami, prihaja dan za dnem na belokranjske železniške postaje. Domačini na delu v tujini jih pošiljajo svojcem, znancem in prijateljem. Seveda ne zastoj, pač pa za dobro plačilo. Zgodi se, da kmet ves vesel privleče kosilnico s postaje domov, toda ko jo skuša spraviti v pogon, ugotovi, da sploh ne dela. Nepopisno

Tržna inšpekcija je opravila lani 172 pregledov v trgovini, gostinstvu, obrti, kmetijstvu, v industriji in drugje. Na podlagi teh pregledov je bilo iz prometa izločenih za 710.000 din slabih alkoholnih pijač. Zakonitost v obrti pa je v tem času precej napredovala, saj je lani 10 občanov prijavilo postranski dohodek iz obrti. To kaže, kako so prej ljudje na debelo šušmarili.

Pri preventivnih akcijah: pregledih govedi, zaščitnih cepljenjih itd, je veterinarska inšpekcija lani opravila veliko delo. Kontrolirala pa je tudi klavnice, nadzorovala sejma na Vinici in v Črnomlju, pregledovala živino za izvoz, živino na odkupih itd. Veterinarska inšpekcija je zaplenila 1840 kg mesa, drobovine in mesnih izdelkov, ker so bili neprimerni za prodajo.

Gradbena in cestna inšpekcija nista naleteli na posebnosti pri svojem delu, medtem, ko so podatki inšpekcije dela prav zaskrbljujoči. Higiensko in tehnično varstvo se je v primerjavi s preteklimi leti precej izboljšalo, se

razočaranje in jeza prav nič ne pomagata, ker je denar za kosilnico že odšel, Janez ali Francelj pa se v Nemčiji smeji lahkovernosti rojakov. Kdo jim kaj more?

Baje je takega mačka v žaklju kupilo že več gospodarjev, zato naj si v prihodnje vsakdo premisli, ko bo naročal kosilnico, da ne bo namesto nje uvozil odpadnega železa!!

vedno pa se kaže v podjetjih očitno premajhna skrb za varno delo. Zaradi poškodb pri delu je bilo na območju občine Črnomelj lani izgubljenih 46.616 delovnih dni. Samo te nesreče so veljale družbo več kot 186 milijonov dinarjev! Delovna inšpekcija je tudi ugotovila, da se je največ nesreč zgodilo ob ponedeljkih.

Ko so odborniki o vsem tem razpravljali, so bili mnjenja, da je treba inšpekcijsko službo še poostri, predvsem kar zadeva prekupevanje. Kazni, izrečene po pristojnih organih zoper kršitelje veljavnih predpisov, so še vedno prenizke.

Nadpovprečna gostota poštv Beli krajini

V nečem pa Bela krajina le prednjači, ko je sicer na repu lestvice pri vseh statističnih izračunavanjih — v

Kopališča pa taka!

Zadnje dni se je živo srebro povzpelo nad 30 stopinj Celzija. V Črnomlju so kopališča ob Lahinji in Dobljici spet oživila, vendar kopalci zaman iščejo primernege dostopa v vodo.

Ze vrsto let smo v Črnomlju na sestankih in zborih volivcev govorili o ureditvi vsaj zasilnih stopnic v Lahinjo in Dobljico, še vedno pa je vse po starem. Ker to ni urejeno, povzročajo kopalci kmetom precej škode na travli in poljščinah, ko iščejo primeren prostor oziroma dostop do vode.

Ob vsem tem bi morali pomisliti tudi na turiste, saj so tudi oni prikrajšani! J. S.

Kako kaže črnomaljsko gospodarstvo?

Zadovoljivi gospodarski uspehi v preteklih petih mesecih — Letni plan izpolnjen do konca maja s 36,3 odstotka — Občinska skupščina si poleg drugih družbeno političnih sil zelo prizadeva pripraviti gospodarstvo na novo razvojno pot

Ob prisotnosti ljudskih poslancev Leopolda Kreseta in Viktorja Zupančiča so na torkovi seji zbrala delovnih skupnosti občine Črnomelj, ki je zasedal skupno z občinskimi sindikalnim svetom, razpravljali samo o gospodarstvu.

Podatki o doseženem letnem planu do konca letošnjega maja kažejo, da se je v letu 1965 gospodarstvo družbenega sektorja v primerjavi z lani nekoliko umirilo. Med posameznimi gospodarskimi panogami sta najlepše planske uspehe dosegla gozdarstvo s 63,6 odstotka in promet s 41,3 odstotka, vendar je to predvsem odraz sezone. Kljub bojazni je trgovina dosegla v tem času 39,2 odstotka plana, gradbeništvo 37,8 odstotka, obrt 35,4 odstotka, industrija in rudarstvo 34,3 odstotka, kmetijstvo 34,1 odstotka, gostinstvo in turizem pa le 33,3 odstotka.

Ko je zatem predsednik občinske skupščine inž. Rado Dvoršak govoril o novih pogojih gospodarjenja v podjetjih, ki jih bodo v

kratkem narekovali novi predpisi za ustališev gospodarstva, je poudaril, naj kolektivni pravčasno začno razmišljati o tem, da jih gospodarski ukrepi ne bodo našli neprimerni. Omenil je, da je izboljšanje organizacije dela v vseh delovnih organizacijah, ne samo v gospodarstvu, ena prvih nalog kolektivov. Tudi občinska uprava je že začela razmišljati o zmanjšanju števila sistemiziranih delovnih mest.

Odbornik Kalčević iz viniškega konca se je dvakrat priglasi k besedi ter poudarjal, da bi morali zmanjšati predvsem število administrativnih uslužbencev, češ da se je administracija že preveč razpasla na škodo proizvodnje. Razen njega sta o organizaciji dela v podjetjih razpravljala še Lojze Stariha in odbornik iz Dragatusa.

Med razpravo o sistemih delitve v podjetjih so vnovič omenili pomembnejše in zastarele statute, nič boljše pravilnike o delitvi čistege in osebnega dohodka, kar vse

predstavlja zaviralno os v proizvodnih uspehih in pri storilnosti. Predsednik skupščine in predsednik občinskega sindikalnega sveta sta pozvala delovne organizacije, naj se čimprej in z vso resnostjo lotijo dela s spremembami samoupravnih aktov, ker od posveta direktorjev pred 14 dnevi še ni bilo prav nič storjenega. Povedali so celo to, da obstajajo v občini še zdaj, po več letih samoupravne sistema, kolektivni, ki poslujejo brez sprejetih statotov.

Na seji je bila imenovana veččlanska strokovna občinska komisija za pregled statotov delovnih organizacij, ki pa bo komisijam v podjetjih in zavodih pomagala tudi z nasveti.

Spominki tudi v PREHRANI

V črnomaljski samopostrežni trgovini »Prehrana« so zadnje čase dobro založeni tudi z domačimi spominki, medtem ko že dalj časa prodajajo izdelke iz Kropce. Turisti, ki jih pot slučajno zanese v trgovino po živila, se tako marsikdaj odločijo še za nakup prtička, pisanice ali čekarčka za spomin. Če jim tega blaga ne bi ponudili, ga ne bi vzeli!

Otvoritev lovske kočve na Vimolu

Članji lovske družine SMUK iz Semiča so letos spomlad začeli graditi lovsko kočvo na Vimolu ali po domače pri »Bidercugu«. Koča, podobna tistij iz pravljice Janko in Metka, je že gotova, velja pa okoli 4 milijone dinarjev. Lovci so opravili preko 4000 prostovoljnih delovnih ur lesa za gradnjo pa so zbrali,

V nedeljo, 11. julija, bo kočva odprta. Na »Bidercugu«, v majhno kočevsko vas, se pride iz Semiča, dobro uro ho-da daleč, z avtom pa je dostop primeren s Sel pri Vrčicah do Ogulina, od tam pa je

do kočve le še 15 minut peš hoje.

Za razvijajoči se lovski turizem je kočva velikega pomena, zato zasluzijo semiški lovci vso pohvalo pa tudi kak prispevek širše družbene skupnosti!

F. DERGANČ

NOVICE
ČRNOMALJSKE
KOMUNE

»Preveč pozabljamo na partizanske kraje«

Le še dober mesec dni je do proslave 20-letnice osvoboditve v Fari v kočevski občini in organizatorji hite z zadnjimi pripravami, da bi bilo vse pravočasno nared. Tedaj, 22. avgusta, bo praznovala vsa Kolpska dolina, zbrali se bodo stari boreci, aktivisti in interniranci in obudili spomine na nekdanje dni. Na dni, ko so bili še mladi, ko so se borili za domovino, za svobodo in življenje.

Prebivalci te doline so vsak zase delček zgodovine, v njih živi toliko spominov, toliko dogodkov, ki jih še niso utegnili vseh povedati, oteti pozabi. In ko se jih spomnijo, se jim zaskrbi pogled, zdi se jim, da, čeprav v spominu, vse še enkrat doživljajo.

Jože Klarič iz Novih sel pri Banja loki, nekdanji aktivist in sekretar rajonskega odbora OF Banja loka, ve mnogo zanimivih dogodkov iz boja obkoljskih ljudi z okupatorjem. »Preveč pozabljamo na te kraje,« pravi, »na te ljudi, ki so zelo veliko žrtvovali za osvoboditev. Ti kraji, kjer je bilo že maja 1942 osvojen ozemlje, so bili skoro ves čas na fronti, tu so se bili številni boji, tod so šle sovražnikove ofenzive, mnogo prebivalcev je bilo ubitih in preganjanih. Ko je bilo takrat to ozemlje osvobojeno, je OF mobilizirala vse moške, da so prekopavali ceste, rušili telefonske drogeve, da bi nas sovražnik ne iznenadil. Dva meseca kasneje so se Italijani spet vrnili, ljudje pa so z vsem premoženjem bežali v gozdove, k drugim ljudem. Spominjam se Antona Beljana iz Kostela, ki je precej časa z družino spal

na skednju, da je odstopil sobo beguncem iz Novih sel. Ko so fašisti v Banja loki spet imeli postojanko, so vse moške iz občine Fara odgnali v internacijo, aktiviste in sodelavce NOB pa so pobili. Znale so drežniške žrtve, na Preži pa je okupator pobil 15 moških, ker niso hoteli izdati partizanskega taborišča na Stružnici...»

Tovariš Klarič se tudi spominja, da so v teh krajih že spomladi 1942. leta volili narodnoosvobodilne odbore. Ljudje so se z vsem srcem oprijeli nove oblasti, saj so spoznali, da je resnično njihova, ljudska. V Kočevski Reki je bila to pomlad že prva seja okrožnega NOO.

»Zanimiv je tudi tale dogodek,« pripoveduje Jože Klarič. »Spomladi 1943 smo imeli v Novih selih pri Prkovi mami (Piršičevih) miting, ki se je z zabavo in plesom končal šele proti ju-

tru. Le 800 metrov proč so bili v bunkerjih Italijani. Prvo prijavo o mitingu so sami uničili, ker jih je bilo sram, da je kaj takega sploh mogoče vpriču njih, šele na zahtevo iz Kočevja so stvar raziskali. Prkovo mamo pa v Banja loki temeljito zaslišali.

Značilno je tudi to, da v teh krajih ni bilo nikdar izdajalcev. Zaradi izdajstva ni bila požgana nobena hiša, nihče ustreljen, nihče preganjan v internacijo, čeprav so se pri nas ustavljali partizani skoro vsak dan. Tudi bele garde ali drugih oblik sodelovanja z okupatorjem ti kraji niso poznali...»

To so bili le drobci iz cele vrste zgodb, ki mi jih je povedal Jože Klarič iz Novih sel, zapisal pa sem jih sredi priprav na medobčinsko proslavo 20-letnice osvoboditve v Fari ob Kolpi.

(fg)

NOVA SELA: avtobus in kruh

Prebivalci Novih sel pri Kočevju so nam povedali naslednje dve želji: Ob sobotah prihaja domov precej ljudi, ki delajo bodisi v Kočevju ali pa v Ljubljani in še drugod. V nedeljo zvečer pa se vračajo nazaj. Avtobus Reka-Kočevje vozi ob delavnikih tako, da ima v Kočevju zvezo z ljubljanskim ob 17.30, ob nedeljah pa prihaja v Kočevje šele okrog devetih zvečer, ko ni več nobenega avtobusa

proti Ljubljani. V ponedeljek zjutraj pa morajo biti ob pravem času v službi.

Pek Južnič v Fari, od katelega so dobivali kruh tudi v Novih selih, je zaprosil, če bi lahko prodajal kilogram bele garde ali drugih oblik sodelovanja z okupatorjem ti kraji niso poznali...»

DROBNE NOVICE S TRAVE

Težave z vodno preskrbo imajo še v Srednji vasi pri Travi v Dragi, medtem ko bo v Podpreški vodovod letos verjetno gotov. Prebivalci Srednje vasi bi radi dobili dovoljenje za posek lesa na parcelah vsake skupnosti, ki je imela včasih precej površin, in »sko bi sami uredili vodovod.

»Pot od trave proti Pungrtu je nemogoča in kaj kmalu sploh ne bo več mogoče hoditi po njej. Iz Pungrta hodijo otroci po taki poti na Travo v šolo in jo je že zaradi tega treba popraviti.

»S ceste Oslinca - Cabar je treba iti v vas Crni potok preko vode. Čeprav so tu trije mostovi, so vsi zanič in ljudje polnajo čez vodo vsakovrstne brvi, da je pri dežju. Zdjaj se pripravljajo, da bodo uredili soliden dohod s ceste v vas.

»Trava je brez telefona, kar se še posebej občuti v primeru bolezni ali podobno. Vaščani bi radi, da bi napeljali telefon tudi

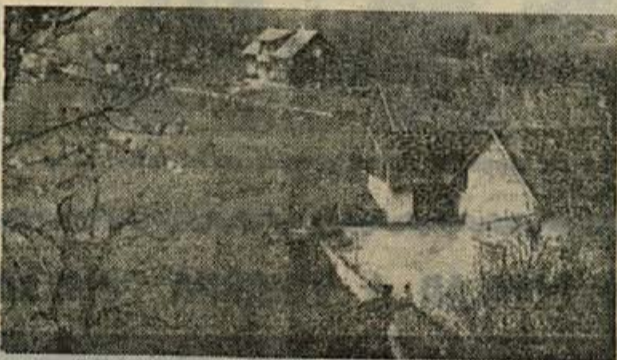
do njih iz nekaj kilometrov oddaljene Druge, kjer je pošta.

Prebivalci Podplanine in okoliških krajev zahtevajo popravilo za tri kilometre dolge poti od Podplanine do Starega kota. Pot je že tako uničena, da z vozniki komaj še pridejo skozi.

Dvakrat na teden obišče Podpreško potujoče kino DU Kočevje. Ljudje so zadovoljni s filmi. Filme so nekaj časa predvajali tudi na Travi, pa so prenehali zaradi slabšega obiska.

V Podpreški je tritedenski šiviljski tečaj, ki ga vodi tovarišica od zastopstva Bagat v Ljubljani. Tečaj obiskuje 34 žensk iz vsega dragskega konca.

Kulturno prosvetno delo je tu precej razgibano. Za 29. november in novo leto so pripravili proslavo solski otroci. 8. marca pa so ženske naštudirale igrico Kratka sreča, s katero so gostovale še v Podpreški. Tudi tu je precej delavno društvo Ivan Dulin, katerega člani so v minulih sezonah naštudirali eno igro.

Kostel — v ozadju turistična kočica

Organizacije v Ribnici potrebujejo kadre

V Ribnici je bil 28. junija ple-num ObZTK, ki so mu prisostvovali tudi predstavniki družbenih in političnih organizacij. Na plenumu so kritično pregledali preteklo delo, uspehe, pomanjkljivosti in težave, s katerimi so se srečevali. Ugotovili so, da primanjkuje kadrov Ribnica je pri tem še na najboljšem, medtem ko so ostali kraji veliko na slabšem.

Za obnovo in gradnjo novih telesnovzgojnih objektov bo treba več skrbeti in denarnih sredstev. Zgraditi morajo začete objekte, nove pa graditi zraven šol, da bodo tako namenjeni mladini in

odraslim. Podjetja se morajo zavodati, da igrišča niso le stvar Partizana in šol. Športna rekreacija je tudi delovnim ljudem močno potrebna. Krajevne organizacije bi morale prav tako določiti vlogo in pomen telesne kulture. V razpravi so podčrtali, da ni važno pod kakšnim naslovom se krepi telesna kultura. Pozdraviti velja pobudo gasilcev iz Zamostca, ki nameravajo pri gasilskem domu urediti športno igrišče in mladino v Grčaricah, ki bo zgradila odbojgarsko igrišče. Za množično rekreacijo bo velikega pomena tudi kopalni bazen v Ribnici, ki ga namerava graditi kra-

jevna skupnost. Udeleženci so se zavzeli še za nadaljnjo gradnjo kegljišča.

Le s povečanim športnim udeleževanjem bodo mladino odtrgali gostilnam. Če bodo to uresničili pa bi morali telesnovzgojnim društvom pomagati še sindikati v gospodarskih organizacijah. Mladina namreč ima voljo do dela, iz pritegniti je ne znamo. Razvoj pa močno zavira tudi premajhno število kadrov. O vseh teh stvareh naj bi razpravjal svet za telesno kulturo pri Obs in prinesel ustrezne sklepe, so menili na posvetu.

Na koncu so podelili priznanja, ki jih je dala še bivša OZTK. Dobil so jih ribniški Partizan in 10 najzaslužnejših telesnovzgojnih delavcev.

NA SEJI SKUPŠČINE: za razširjeni gradbeni okoliš v Ribnici

18. junija je bila v Ribnici inšpektorja pa so imenovali 3. seja občinske skupščine, Jožeta Kljuna

Govorili so tudi o prošnji režijskega odbora za gradnjo vodovoda v Raktnici pri Dolenji vasi, ki je zaprosil za posek 700 m² lesa. Občinska skupščina je sklenila, da bo umestnost prošnje preverila posebna komisija, ki bo pregledala tudi vse zahteve drugih režijskih odborov, ki so prosili za posek lesa.

Na seji so imenovali nove člane poravnalnih svetov v Ribnici. Sodražici, Loškem potoku in Dolenji vasi. Imenovali so tudi režijski odbor za preureditev stare šole na Gori, za urbanističnega

Kopališče ima prednost

Krajevna skupnost Ribnica je v sredo, 30. junija, sklicala vso svetov s predstavniki gospodarskih in političnih organizacij. Razpravljali so o programu krajevne skupnosti. V daljši razpravi so sklenili, da ima prednost pri vseh delih kopalni bazen, za Ribnico in vso okolico več kot nujno potreben.

Letos bodo pripravili gradbeni material drugo leto pa bodo bazen začeli graditi. Glede nedograjene kegljišča so udeleženci posvetu mnenja, da bi ga bilo najbolje prodati. Kemu podjetju. Sredstva, iztržena s prodajo iglišča, bi dali kot posojilo za gradnjo kopalnega bazena.

Na posvetu so govorili še o drugih komunalnih problemih, kot o ureditvi cest, grajskega okolja, parkirnih prostorov in druge.

Nov gasilski dom

Gasilci v Sodražici nameravajo zgraditi nov gasilski dom, ker je stari v takem stanju, da ne zasluži več svojega imena. Začeli so že z zbiralnimi akcijami, v kateri so posestniki prispevali do sedaj okoli 200 kubnih metrov lesa. Obljubljene pa imajo tudi prispevke v vošnjah, delu in denarju.

SUŠJE: združni dom krajevni skupnosti!

Ne nedavni seji krajevne ga odbora SZDL Sušje so govorili o tekočih problemih KS bo morala bolj zaživeti, Obs pa naj bi ji dodelila del sredstev za izvršitev programa. Opozorili so še, naj bi združni dom dodelila v upravljanje KS, ki bi tudi poskrbela za popravilo.

Vsak dan pošta - želja Gorenjih Lazov

Gorenji Lazi so majhna vas ob vzhodju Siemena. Ljudje se ukvarjajo s kmetijstvom in z izdelovanjem suhe robe. Zaradi oddaljenosti bi radi, da bi dobili pošto vsak dan saj je doslej poštar iz Sodražice prihajal vsak drugi dan. Vse kaže, da bo prevzela dostavo ribniška pošta, ki bo ustregla želji prebivalcev.

V Gorenjih Lazih sicer imajo elektriko, a je šibka. Prebivalci Gorenjih Lazov, Sinovice, Preske, Hudega konca in Grabna želijo, da bi zgradili transformator. Za njegovo gradnjo bi del sredstev prispevali sami, računa jo pa na pomoč Elektro Kočevja, Obs Ribnica in krajevne skupnosti Gregor in Sušje.

Povsod brne motorne kosilnice

Lepo vreme je omogočilo, da so kmetovalci v ribniški dolini pobitali s košnjo. V zadnjih dneh so brnele številne motorne kosilnice, ki kmetovalcem veliko olajšajo košnjo. Velik del je že po košen, ostanejo le še senože- ti, ki bodo prišle na vrsto julija. Pridelek sena bo povprečen, v hribovskih predelih pa bolj slab.

Tudi žitarice in druge poljske rastline kažejo v ribniški dolini na povprečne pridelke.

Vodovod za Gorenje in Konca vas

Vodna skupnost Kočevje-Ribnica bo letos pričela graditi vodovod za vasi Gorenje in Konca vas pri Stari Cerklvi. Za začetek je vodna skupnost nameni- la za ta dela 2,5 milijona dinarjev, prebivalci pa bodo sami izkopali jarke in jih po napeljavi cevovoda spet zasuli. S tem bodo na stroških precej prihranili.

REŠETO

Na poti od Velikih Poljan proti Grmadi smo srečali Alojza Pirnata iz V. Poljan, ko se je z zadnjimi zamahi kose spoprijemal z njivo detelje. Visoka detelja je v lepih redih ležala za njim.

»Košnja bo letos slaba, pa še zavlekla se je precej, ko ni pravega vremena,« je po- tožil. »Mrzlo je, dežja preveč. Kjer je bilo pogojeno, bo trava dobra, sicer pa ne. Detelja pa je dobra, le če jo bomo lahko posušili.« No, vreme je kazalo dobro, čeprav je naslednji dan močno deževalo.

KOČEVSKÉ NOVICE

VELIKA ŠKODA V GOZDOVIH

Nedeljsko neurje, ki je divjalo po vsej državi, ni prizaneslo niti krajem v kočevski in ribniški občini. V ribniški občini je bila najbolj prizadeta Gora nad Sodražico, posebno pa gorniška vas Krčali, kjer je vihar s številnih hiš in gospodarskih poslopjij zmetel opeke, skoro večino sadovnjakov pa je uničil. Slika po viharju je bila zelo žalostna: veliko poslopjij razkritih, vrtovi pa uničeni. Drevje je vihar ruval ali pa lomil. Precejšnje razdejanje je nevihta zapustila tudi na borskih gorniških njivah.

Najbolj so trpeli gozdovi. V gozdu Antona Arka iz Krčetov na Gori (v njem je okrog 1800 kub. metrov lesa) je uničenih dreves za okrog 600 kubikov, prav tako tudi v številnih drugih gozdovih. Inž. Nadler z gozdnega obrata v Ribnici je ocenil v terek dopoldne, da je v občini uničenih najmanj 15.000 kubičnih metrov lesa ni pa izključeno, da je škoda še neprimerne večja. Na posameznih področjih je vihar gozd popolnoma uničil. Podrobneje bomo o škodi pisali prihodnje.

Nova knjigarna in papirnica

Poslovna enota Mladinske knjige v Novem mestu je v Metliki prevzela knjigarno in papirnico, jo preuredila in dobro založila.

Ob otvoritvi nove trgovine s papirniškim blagom in knjigami smo zaprosili vodjo enote Mladinske knjige v Novem mestu Draga Jakopca za informacijo, zakaj so se odločili za poslovavnico v Metliki in kaj bodo z njo potroš pridobili.

Takole je povedal: — Doslej je metliška knjigarna in papirnica poslovala v sklopu podjetja Mercator. Ker pa je podjetje usmerjeno predvsem v prodajo prehrambenega blaga, tekstila in drugih artiklov, ni moglo take specializirane trgovine, kot je knjigarna, dobro zaglagati. V sodelovanju s kolektivom Mercator smo se

torej dogovorili, da bomo prodajo knjig in papirnico prevzeli mi. Prostore, v katerih knjigarna tudi doslej poslovala, smo zdajoma preuredili, še bolj pomembno pa je to, da smo trgovino oborožili z vsem v stroko sodajočim blagom. Upamo, da bodo potrošniki z izbiro zadovoljni ter se jim priporočamo za obisk in nakup!

METLIŠKI TEDNIK

Posojilo za novo šolo

Že 12 let se v Metliki govori o gradnji nove šole, vendar so letos najbliže uresničitvi te želje. Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki sklepali o najetju posojila in višini lastne udeležbe za gradnjo sodobne osemletke, ki bo veljala okoli 345 milijonov dinarjev.

Če bodo na republiškem natečaju za posojilo uspeli, bodo za domom Partizana šolo še letos začeli graditi.

NOVICE S SUHORJA

PRED KRATKIM JE BIL na Suhorju sestanek s predstavniki družbeno-političnih organizacij suhorskega področja glede ustanovitve krajevne skupnosti Občinsko skupščino Metlika je zastopal Tine Molek. Udeležba vabljenih je bila bolj slaba, zato so se odločili za ponoven sestanek, s več ljudmi, da bi priprave na ustanovitev krajevne skupnosti kar najbolje stekle.

LEPEMU PROSVETNEMU DOMU na Suhorju manjka oprema, predvsem za oder in garderobo. Občinski svet Svoboda in PD je v ta namen že odobril 40.000 dinarjev, s katerimi nameravajo Suhorčani kupiti reflektor. Čas bi že bil, da bi Komunalno podjetje Metlika tudi že enkrat uredilo pod, ki je še vedno pokrit z vodo.

4. JULIJA JE SINDIKALNA PODRUŽNICA podjetja LEPIS privedla vrtno veselico. Kljub slabemu vremenu je prireditev uspela, škoda le, da ni bilo v tem času elek-

trike. Tako so se nekateri kar ob svitu petrolejk zabavali vse do poznih nočnih ur.

MOCAN VIHAR, ki je med prazniki divjal na Suhorju, je prizadel precej škode električnemu omrežju. Na daljnovodu Suhor je vihar izdri tri električne drogeve, poškodoval pa je tudi suhorski transformator.

Tuji brigadirji v Metliki

4. julija so prišli v Metliko brigadirji iz Finske, Švedske, Anglije, Nemčije, Nizozemske in ZDA, ki bodo do konca meseca pomagali slovenski mladini kopati temelje za nov stanovanjski blok ter urejati okolico. Pričakujejo pa še mladino iz ČSR, Italije in Turčije.

Neodloženo v Metliki

Kegljači metliškega Novoteksa in suhorskega Lepisa so 4. julija odigrali v Metliki povratno srečanje. Tokrat so imeli več sreče Metličani. Rezultat zadnje tekme je bil neodloženo, zato so se dogovorili še za tretjo tekmo.

Po končanem tekmovalstvu je bila skupna zakuska na gostišču Veselica, vendar je bil ta del srečanja slabo organiziran.

„Belo krajino se bomo vedno radi vračali!“

2500 tabornikov je podrla platneno mesto ob Kolpi - Prisrčnost in gostoljubnost je v navdušila - Taboriški strokovnjaki so navdušeni nad lepimi tabornimi prostori v Beli krajini

Ob Kolpi pod Metliko je te dni vrvelo kot v panju. 2500 tabornikov si je na obeh bregovih Kolpe postavilo blizu 500 šotorov vseh barv. V tridesetih kuhinjah so brbrali kotlički in lonci, saj sta Kolpa in svež zrak že tako lešim tabornikom sprostita se zadnje rezerve dobrega teka. Službe zleta — od propagande in gospodarstva do ambulante, so imele polne roke dela za novo mesto, ki je kar čez noč zrastle pod Križevsko vasjo. Največ tabornikov je prišlo na zlet v sredo. Tudi dan so se približale Metliki na koto 175 tudi brigade, ki so prepotovale dober kos Dolenjske in Bele krajine. Ko so prikorakale ob dveh popoldne skozi Metliko, so jih pričakali domačini in streljinski gostje, med njimi tudi predsednik občine Franc Vrvišar in predsednik CK ZMS Tone Florjančič. Komandant pohoda, polkovnik JLA Niko Damjanovič, je predal raport odposlanec pokrovitelja zleta tovarišu Vladu Mišicu. Taborniki so nato ob zvokih kornaric in pozdravljanj odkorakali v zletni tabor pri kopalnici in pozdravili vse brigadčan izreka posebno pohvalo za njihovo prizadevanost in uspešen pohod.

Dobra organizacija - premalo naporov!

Udeleženci pohoda so na vprašanja o vtiših s poti povedali, da je bila organizacija dobra. Tudi maršruta ni bila prenaporna in vsak dan bi lahko prehodili precej daljšo pot. Med pohodom so si ogledali kraje, znane iz NOB, govorili o borbi in aktivisti ter spoznavali domovino.

»Taborniki iz Gubčeve brigade,« je povedal Jeseničan Zvone Kalan »so bili nezadovoljni, ker so bili počitki tako dolgi. Saj nismo več otročki. Če smo že šli na partizanski pohod, bi morali tudi hoditi po partizansko!«

»Najbolj všeč so mi bili taborni ognji po vaseh,« je povedal Ivan Starina iz 15. belokranjske. »Pisni, šale in ves taboriški program sta tako navdušila domači-

ne, da so nas vaški fantiči povsod spraševali kako bi se lahko vključili v taboriško organizacijo.«

XI. SNOUB »Miloša Zidanskega« je odpotovala iz Maribora že 25. junija. Z vlakom so se peljali do Poljan, potem pa so peščili po sledovih XIV. divizije čez Loko pri Žusnu in Staro Glažuto do Kumrovc. Po vožnji z vlakom so pot spet nadaljevali od Ozlja v Vivodino, kjer je bil glavni prehod XIII. divizije, do Kašta in Pendiškeve v Gorjančih. 28. junija so se z drugimi brigadami sestali v Metliki. Prehodili so več kot 100 kilometrov. Povprečna starost članov brigade je bila 11 let. Ničče ni tožil, da je utrujen, čeprav je nosil vsak svojo opremo in suho hrano v nahrbtniku ves čas poti.

Najmlajši snoubovec Janezek Dornenko je na vprašanje, če je šel tudi on ves čas peš, povedal: »Ne, sem se tudi z vlakom peljal! Na vsem pohodu mi je bilo najbolj všeč pric in povedavljena starih borca XIV. divizije, ki je opisal napad na nemške tanke in na sva kom na tovariš komandant v Karlovcu prinesel v vagon kar celo škaflo lučk!«

XI. SNOUB je med pohodom priredila po vaseh v Vivodini tri mitinge. Spali so po hišah, ki so jih nadve gostoljubno sprejele.

Zlet je bil tudi mednaroden

Težko pričakovani gostje na zletu — harcerji (poljski taborniki) so prispeli v Metliko šele v četrte popoldne. Zaradi poplava je odneslo most v Komaromu na Madžarskem in morali so narediti ovinek čez Budimpešto in Kotoribo. Tako so se zgrešili s taborniki, ki so jih čakali na zagrebški postaji. Njihov vodja Andrej Bukowicki je povedal:

»Razen mene so vsi moji tovariši, taboriški instruktorji iz Lodza, prvič v Jugoslaviji. Naš prvi stik z vašo domovino je bil pravzaprav, ko smo zagrebškemu pomoč-

niku šefa postaje razlagali našo zagato. Ostali smo brez zveze v Zagrebu! Pustil je vse druge (prav gotovo tudi nujne) posle in nam priskrbel dva vagona, v katerih smo lahko spali. Prvi vtis — najvažnejši vtis: in mi smo dobili dobrega!«

Poljski harcerji so v Jugoslaviji gostje diviških tabornikov in bodo po končanem zletu odšli z njimi na skupno taborjenje.

Take prireditve so pomembne za razvoj turizma

V četrtek, 1. julija, ob 10. uri je bila na travniku pri metliškem kopalnišču svečana otvoritev zleta. Vsi udeleženci so ostali samo dežurni in kuharice. Goste je pri vodu v tabor sprejela domača folklorna skupina s kruhom, soljo in vinom. Po dvigu zastave so govorili predsednik Zveze tabornikov Slovenije Vojko Novak, ljudski poslanec Vlado Mišica, sekretar Zveze tabornikov Jugoslavije Predrag Rafajlovič in drugi gostje. Po zdravu podpolkovnika Nika Damjanoviča je načelnik zleta Janez Korošec otvoril zlet. Nato so si gostje ogledali zletne tabore in objekte.

Ob dvanajstih je predsednik občinske skupščine Franc Vrvišar priredil sprejem na Veselici za častno predsedstvo zleta in druge gostje. V razgovoru so poudarili, da so take prireditve velikega pomena za belokranjski turizem. Črnomaljski predsednik Rado Dvoršak je za soboto povabil predstavnike vseh jugoslovanskih taboriških enot na izlet po dolini Kolpe in na kosilo pri motelu na Vinici.

Se isti dan popoldne so se začela po vseh naseljih tekmovanja v taboriških mnogoboju in druge prireditve. Taborniki so v skupinah obiskovali Metliko in Belokranjski muzej. Mesto jim je bilo zelo všeč, se posebej pa so bili navdušeni nad lepo urejenim muzejem.

Zlet v Beli krajini je končan. Mladi ljudje iz vse države so odšli z najlepšimi vtisi na svoje domove. Gostoljubnost vseh Belokranjcev, ki so se res potrudili, da bi se taborniki pri njih kar najbolje počutili, bo ostala vsem v najlepšem spominu in vedno se bodo radi vračali v prijazno deželico pod Gorjanci.

XI. SNOUB je med pohodom priredila po vaseh v Vivodini tri mitinge. Spali so po hišah, ki so jih nadve gostoljubno sprejele.

Taborniki so zaplesali kolo, ko so zapuščali zborni prostor po otvoritvi zleta

30. junija ob 6.48, na dan pred otvoritvijo novih telefonskih zvez iz glavne avtomatske centrale Novo mesto po koaksialnem kablju, so bile vse zveze proti Zagrebu in Beogradu prokinjene zaradi pretrganega kabla v Ločni pri Novem mestu. Zaradi neupretnosti in neupoštevanja navodil je nastala večmilijunska škoda. Na gradbišču novomeškega LARODA, ki je dobil soglasje za gradnjo ter načrte položnega koaksialnega kabla so pri izkopu z bagrom pretrgali kabel, ker izvajalec del SAVA iz Kriškega ni upošteval navodil.

Napaka je bila popravljena še isti dan ob 18. uri. Slišali smo, da bo škoda poravnala zavarovalnica. Vsi izvajalci gradbenih del bi pač morali upoštevati koaksialni kabel, da ne bo prišlo do velikih stroškov in zaostankov v telefonskem prometu!

MEDVEDEK NA BREGU

Janez Pogačnik lovec iz Breza pri Ribnici, ima že nekaj časa v reži medvedka. Dobil ga je, ko je bil medto še zelo majhen. Medvedka je nekdo z dvema mladikema hotela prečkati železniško progo blizu Ortoka. Z enim mladikem je prišla na drugo stran proge, medtem pa je privozil vlak in drugi mladik je ostal zadaj. Dva dni je taval po gozdovih nakar so ga lovci našli.

Lovec Pogačnik je štiri mesece skrbel zanj, v kratkem pa bo medel šel na daljšo pot. Prodali so ga v Italijo.

ŠORT

Nomesto - Hoče 3:0

V prvoobkoljarski tekmi slovenskega nogometnega prvenstva so igralci Hoče, ki so igrali s Hočami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali Nomesto. Hoče je zabil tri gola, Nomesto pa ni imelo priložnosti za zadetje.

Polna Jesenice

Na pokalnem turnirju v pokalnem nogometu so igralci Jesenic, ki so igrali s Jesenicami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali Polno. Jesenice je zabil dva gola, Polna pa ni imela priložnosti za zadetje.

Prvi turnirju

V prvem turnirju v pokalnem nogometu so igralci Brežic, ki so igrali s Brežicami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali Prvi. Brežice je zabil dva gola, Prvi pa ni imela priložnosti za zadetje.

Slabost slovenskem tenistvu

Slabost slovenskem tenistvu je opazna že pri mlajših igralcih. Slovenski igralci ne kažejo dovolj dobre igre in so v veliki zaostanosti za evropskimi igralci.

Remiji Brežic

Na turnirju v pokalnem nogometu so igralci Brežic, ki so igrali s Brežicami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali Remiji. Brežice je zabil dva gola, Remiji pa ni imela priložnosti za zadetje.

Artiče 8:1

V prvem turnirju v pokalnem nogometu so igralci Artiče, ki so igrali s Artičami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali 8:1. Artiče je zabil osem golov, Artiče pa ni imela priložnosti za zadetje.

Artiče 1:1

V prvem turnirju v pokalnem nogometu so igralci Artiče, ki so igrali s Artičami in imajo lepe obete za prihodno leto, premagali 1:1. Artiče je zabil en gol, Artiče pa ni imela priložnosti za zadetje.

Tretji rod slovenskih izseljencev iz Združenih držav Amerike prihaja te dni na obisk v domovino svojih očetov: »The Pittsburgh Junior Tamburitans«, zbor mladih tamburšev iz Pittsburgha. Njegovi začetki segajo tja v leto 1957, ko se je 12 študentov obrnilo na dirigenta Johna I. Greguricha (hrvaškega rodu), da bi jih začel poučevati v igranju tamburic. Mali orkester se je kmalu razširil in ima zdaj že 60 članov. S pomočjo Violet Ruparčičeve, ki je slovenskega rodu, goli skupina tudi folklorno glasbo in ples. Skupina mladih tamburšev se posebej zanima za ohranjanje jugoslovanske kulturne dediščine. V Novem mestu bodo mlade igralce slišali v četrtek, 22. julija 1965, ob 20. uri na Glavnem trgu, ki bo takrat zaprt za ves promet. Njihov koncert bo prirejen v počastitev 600-letnice ustanovitve Novega mesta in dneva vstaje slovenskega ljudstva. Ne zamudite zanimivega gostovanja!

Nepozabna pomoč izseljencev domovini

V okviru prireditve ob letošnjem izseljenskem tednu je bila v soboto popoldne v prostorih Slovenske izseljenske matice odprta razstava o moralni in gmotni pomoči slovenskih rojakov v tujini Jugoslaviji med narodoosvojitveno vojno in v povojnih letih. Razstava so se udeležili razen predstavnikov matice in izvršnega sveta socialistične republike Slovenije tudi mnogi izseljenci, ki so zdaj na oddihu v starih krajih. Razstava na zanimiv način prikazuje, kako velika in dragocena je bila materialna in moralna pomoč slovenskih izseljencev za osvoboditev domovine. Nova Jugoslavija zato ne bo nikoli pozabila zveste ljubezni svojih sinov, ki so ji pomagali v medvojnih in povojnih težavah ter ji priskočili na pomoč tudi ob različnih elementarnih nesrečah. Razstava je hkrati ponovno dokazala, kako globoka je zvestoba naših rojakov, ki v tujini nikoli niso pozabili na domovino.

SMEH STOLETIJ

Med prvo svetovno vojno je Roda Roda napisal komedijo, ki je seveda morala skozi avstrijsko cenzuro.

»Nemogoče!« je ugotovil državni tožilec, »to delo ne sme priti v javnost.«

»Toda če bi vseeno...« je plašno pripomnil avtor.

»Nikakor! Povem vam, da ta komedija ne bo uprizorjena, dokler bo Avstrija obstajala.«

»No,« si oddahne pisatelj, »če je tako, pa lahko počakam.«

Starjša gospa je dejala znamenitemu avstrijskemu tenoristu in gledališkemu igralcu Leu Slezaku:

»Veselite se z menoj, gospod Slezak, kajti včeraj sem postala stara mati!«

»Čestitam, od srca vam čestitam! In danes že na nogah, gospa? Kar zavidam vam to krepko naruro!« reče zamišljen Slezak.

»Tri stvari so v življenju, ki nanje človek nikoli ni pripravljen,« je dejal Leo Slezak zbrani družbi.

»In katere so te tri stvari?«

»Trojčki!«

Znani pevec, ki je najbolj zaslovel po svoji vplivnosti, se je nekoč peljal v prav majhnem avtu po cesti. Ker je bila ulica zaradi dežja spolzka, je avto zanašalo sem in tja. Prometni stražnik je to opazil in avto ustavil.

»Kaj pa je vašemu avtu, gospod Slezak?«

»O, nič, vse je v redu, le meni se kolca!«

Gledališki ravnatelj James Klein je želel, da bi komorni pevec nastopil v njegovi komični operi. Slezak ga je pisмено vprašal, koliko mu namerava plačati za večer. Klein je brzojavil:

»Sto mark. — Tisoč pozdravov!«

Slezak pa je brzojavno sporočil svojo zahtevo:

»Tisoč mark. — Sto pozdravov.«

Chabot tudi ne bo več mlad. Nekeč sta bila prijatelja, takrat ko je dve leti študiral medicino na univerzi v Nantesu. Chabot pa je študiral pravo. Stanovala sta v istem penzionatu. Dvakrat ali trikrat je prijatelj v nedeljo spremljal k njegovi materi v Fontenay.

In od takrat sta se skozi vsa ta leta videla znova vsega skupaj morebiti desetkrat.

»Kdaj me prides pozdravit v Vendéeu?«

Za to se je zavzela gospa Maigret.

Zakaj bi ne zavil na obisk k prijatelju Chabotu, ko se bo vračal iz Bordeauxa? V Fontenayu bi moral biti že dve uri. Po pomoči je zamudil vlak. V Nantesu, kjer je dolgo čakal in v čakalnici po malem srkal kozarčke zganja, se je obotavljal, ali bi ali ne bi telefoniral, da naj ga Chabot pride čakati z avtom.

Nazadnje tega ni storil, ker bi Julien, če bi prišel ponj, po vsi glji hotel, naj Maigret prespi pri njem, komisar pa ni maral spati pri ljudeh na domu.

Nastanil se bo v hotelu. Se le ko bo že tam, bo telefoniral. Ni storil prav, da je naredil ta ovinek, namesto da bi ta prestop dneva porabil doma na Bulvaru Richard-Lenoir. Kdo pa ve? Morebiti v Parizu ne dežuje več in je slednjič je prišla pomlad.

Torej so vas poklicali... Stresel se je. Najbrž je, ne da bi se zavedal, ves čas nedoločno gledal popotnega tovariša in ta se je pravkar odločil, da ga bo nagovoril. Meni je, da mora spregovoriti z rahlo ironičnim glasom.

Oprostite? Pravi, da sem mislil, da se bodo obrnili na človeka, kot ste vi.

In potem, ko Maigret očitno še zmerom ni razumel: — Saj ste komisar Maigret?

Potnik je spet postal mož iz visoke družbe, vzravnal se je na klopi in se predstavil: — Vernoux de Courçon.

Me vesel. Prepoznal sem vas takoj, ker sem v časopisih večkrat videl vašo fotografijo. To je rekel s takšnim glasom, kot da bi se opravičeval, da je eden med tistimi, ki berejo časopise.

To se vam gotovo zgodi dostikrat. — Kaj? — Da vas ljudje prepoznajo.

Maigret ni vedel, kaj naj odgovori. Se zmerom ni stal z obema nogama trdno v resničnosti. Možaku pa so se na čelu pokazale potne kapljice, kot da se je nerodno zagovoril in da ne ve, kako naj se iz tega položaja izvije v svoj prid.

— Vam je telefoniral moj prijatelj Julien?

Govorite o Julieniu Chabotu? — O preiskovalnem sodniku. Čudno se mi zdi, da mi ni nič povedal, ko sem ga davi srečal.

Se zmerom ne razumem. Vernoux de Courçon ga je z namrščenimi obrvmi pogledal pazljivo.

Mar boste trdili, da prihajate v Fontenay-le-Comte po naključju? — Da.

Ali ne greste k Julieniu Chabotu? — To že, ampak...

Maigret je na lepem zardel, razsrjen sam nase, ker je pravkar odgovarjal ubogljivo, kot je nekoč govoril z ljudmi, kakršen je bil ta človek, z ljudmi z gradua.

Nemavdno, kajne — je ironično rekel oni.

Kaj je nenavadno? — Da komisar Maigret, ki brez dvoma še nikoli ni bil v Fontenayu...

Vam je kdo to rekel? — To si mislim. Prav gotovo vas tam nikoli niso videli dostikrat in jaz nikoli nisem slišal, da bi kdo to omenil. Nemavdno je, pravim, da prihajate ravno v trenutku, ko so oblasti vzemirne zaradi najbolj čudne skrivnosti, ki...

Maigret je podgrnil vzgahil in začel naglo vleči pipo.

Del svojih študij sem opravil skupaj z Julienom Chabotom, — je spokočno povedal. — Včasih sem bil večkrat gost v njegovi hiši na Clemenceaujevi ulici.

Res? Hladnokrvno je ponovil: — Res.

Če je tako, se bova gotovo videla jutri zvečer na mojem domu v Rabelasovi ulici, kamor Chabot prihaja vsako soboto igrat bridge.

Vlak se je ustavil zadnjič pred Fontenayem. Vernoux de Courçon ni imel priljage, samo rjavo usnjeno aktovko, ki je ležala poleg njega na klopi.

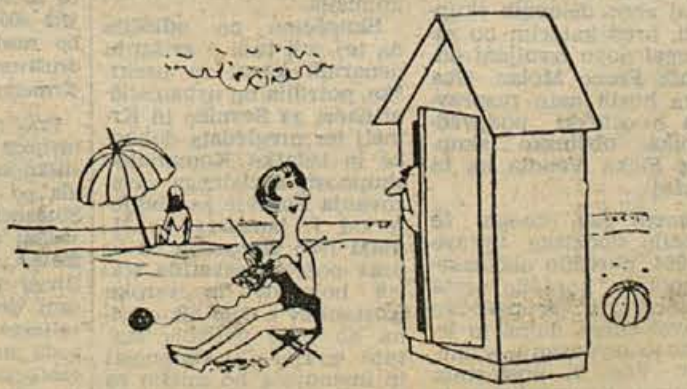
Radoveden sem, ali bo ste skrivnost razvozlati. Najsi ste prišli po naključju ali ne, za Chabota je sreča, da ste tukaj.

Njegova mati živi še zmerom? — Tako trdna kot vselej.

Mož je vstal, si zapel nepremišljivi plašč, si nategnil rokavice, si popravil klobut. Vlak je zmanjšal hitrost, ob progi so se začele vrstiti bolj številne luči in na peronu se je nekaj ljudi spustilo v tek.

Veseli me, da sem vas spoznal. Povejte Chabotu, da bi vas rad skupaj z njim videl jutri zvečer.

Maigret mu je v odgovor samo prikimal. Potem je odpril vrata, pograbil kovček, ki je bil težak, in se napotil proti izhodu, ne da bi pogledal ljudi, mimo katerih je stopal.

— Ne sitnari, stari, tvoje kopalke bodo vsak čas gotove...

VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

105. — Esecovci so zgrabili njegovega brata in mu položili roki na debelo klado za sekane polen. »Ali boš govoril ali ne?« je zatulil nad njim krevljasti verman in se pijano zazibal. Pretepeni Jože je tiho zamrmral. »Ničesar ne vem!« Tedaj je podivjani verman pijano izbulil oči. V pozivljenem besu je prijel veliko drvarsko sekuro, jo dvignil visoko nad glavo in v krogu zamahnil.

106. — Verman je dvakrat udaril in Jože je bil brez obeh rok. Verman je bil ves penast okrog uš. »Zdaj boš govoril, živina, kaj!« Toda Jože ni mogel več govoriti: brez zavesti je ležal ob kladi. Nemški oficir, ki je pristopil, je sunil vermana proč; zagabilo se mu je tako mesarjenje in toliko, da ni izbruhal popitega zganja. Jože se je osvestil. Počasi je vstal in sklonjen stekel proč.

107. — Jože ni čutil bolečin in ni videl krvi, ki mu je lila iz praznih rokavov. Bežati, bežati, to je bila edina misel, ki mu je vrtala v mozgu. Toda esecovci so ga opazili. Hitro so ga dohiteli. »Še vedno migala« se je zakrohotal krevljasti verman. »Tekel bi k partizanom, kaj bratec? Ne boš več tekal!« In pijani esecovci so Jožetu odsekali obe nogi, nato pa so ga pribili na hlevska vrata.

108. — Žužina, ki je morala gledati to mesarjenje, je z brezobzirnim pogumom planila nad Nemece, ki so se še vedno bavili z žganjem. Stari stric je udaril krevljaste roke s palico po glavi, da se je brez glasu zgrudil na tla. Sedaj so esecovci podivjali. Mater in pet otrok so zgrabili v hišo, drugih pet ljudi pa v skedenj. Oboje so zagnali iz Brečevce domačije se je dvignil gost svikast dim.

Vedno manj »plavih« in bolniških

V tovarni celuloze in papirja v Krškem je, odkar se širijo govorice, da bodo slabe delavce odpuščali, veliko manj »plavih«, v enotah, kjer so zaposlene ženske, pa je precej manj bolniških dni, ki so bili tam v navadi

Govorice o odpuščanju delavcev, se že nekaj časa širijo po vseh kolektivih. Res je, da niso v celoti utemeljene, res pa je tudi to, da bo treba že v bližnji prihodnosti marsikateremu lenuhu, ki je do zdaj vedril v tovarni na račun skupnosti, pokazati vrata. Govorice o odpuščanju so se začele širiti same od sebe in marsikje so imele zelo pozitivne posledice.

Tako je bilo tudi v tovarni celuloze in papirja v Krškem. Že več mesecev se po kolektivu vztrajno širijo govorice o odpuščanju, ki jih je pričakovati in o tem, da bodo odpuščali slabe delavce. Hkrati pa se je število »plavih« znižalo za polovico in tudi število bolniških dni, ki je bilo v posameznih enotah zelo visoko, se je občutno znižalo. Lani na primer je bilo povprečno po 10 »plavih« na dan, letos jih je samo še po 5. V eni izmed enot, kjer so zaposlene pretežno ženske, je bilo včasih

20 odstotkov žena na bolniški, zdaj pa jih je že zelo malo. Organi samoupravljanja so že sprejeli začasni odlok o kršitvi delovnih razmerij, ki ocenjuje nepravilni izostanek od dela kot hujši prestop, kateremu lahko sledi takojšen odpust. Prej takšnih odpustov ni bilo, v drugi ekonomski enoti pa je DS že izrekel nekaj takšnih kazni. Disciplinarni se na ta račun zelo izboljšuje, to pa je celotnemu kolektivu samo v prid.

Za 96 ljudi notranjih rezerv!

Od januarja do konca maja letos je tovarno celuloze in papirja zapustilo 112 ljudi, hkrati pa so jih na novo zaposlili le 16 - 96 ljudi, ki so kolektiv zapustili so nadomestili z notranjimi rezervami v organizaciji dela

Organi samoupravljanja v tovarni papirja in celuloze Djuro Salaj v Krškem so že konec lanskega leta sprejeli sklep, da ne bodo delavcev, ki podjetje zapuščajo, nadomeščali s sprejemanjem novih. Od 1. januarja do 31. maja letos je odšlo iz pod-

jetja 112 ljudi, hkrati pa so sprejeli le 16 novih. Med temi, ki so tovarno zapustili, so bili mladi delavci, ki so odšli na odsluženje roka v JLA, upokojenci, nekaj spoznamnih odpovedi in nekaj samovoljnih zapustitev. Na novo so sprejeli le vajence in pa študente, ki so končali študij.

Dotok lesa se je iznenada odprl

Ze večkrat smo pisali o tem, da tovarni celuloze in papirja v Krškem močno primanjkuje lesa in poročali tudi o tem, da obratuje samo s polovično zmogljivostjo. Kot je videti, so intervencije z najvišjih mest, razni posveti in osebni stiki predstavnikov tovarne s proizvajalci le rodili uspeh. V juniju je les iznenada začel dotekati v tovarno. Prej so dobivali namesto 40 vagonov celuloznega lesa, kolikor ga potrebujejo, na dan le po 4 do 5 vagonov, v juniju pa je začelo prihajati tudi po 80 do 100 vagonov na dan. Tako velike pošiljke celuloznega lesa bi morale prihajati v tovarno še vsaj 4 do 5 mesecev, da bi si tovarna ustvarila še pred zimo zalogo, ki jo potrebuje. Nato v zimskih mesecih in v zgodnji spomladi ne bo več zastojev.

Proizvodnja se kljub temu, da je zdaj v kolektivu 96 ljudi manj kot lani, odvija normalno. Res je sicer, da je dotok lesa na lesni prostor že od lanske jeseni dalje precej manjši, kot je bil sicer, vendar pa zmanjšanja kolektiva za 96 ljudi ne moremo pripisati samo temu. Največ vzroka za razmišljanja o tem, kako zmanjšati število zaposlenih in izboljšati organizacijo dela, je bilo v obetajočih se gospodarskih ukrepih za utrditev gospodarstva. V juniju letos je prihajalo v tovarno toliko lesa kot še nikdar doslej, pa kljub temu niso najeli novih delavcev. Celoveč; zdaj razmišljajo o tem, da bi delo na lesnem prostoru mehanizirali in s tem

sprostil še 40 delavcev. Podobne rezerve v številu zaposlenih imajo najbrž mnogi kolektivi, zato razmišljanja v tej smeri pač ne morejo škodovati.

Kje so bili gasilci?

26. junija je ob 18.30 strela zanetila napolnjeni kozolec, last kmeta Stanka Sikoška iz Vojskega. Od blizu in daleč so prihitali na požarišče okoliški prebivalci in z veliko vneto prinašali vodo iz potoka ter skušali pogasiti ogenj. Njihova akcija je bila žal brezuspešna. Požar je trajal približno dve uri, kraj pa je z vseh strani dostopen za avtomobile. Kljub temu nobeno izmed okoliških gasilskih društev ni prihitelo v pomoč. Ljudje so povedali, da najbližja gasilska enota z Vel. Kamna ni mogla na pomoč zato, ker je nekdo pokradel kolesa z gasilskega voza. Toda kje so bili ostali gasilci?

Ljudje so ogorčeni in menijo, da tokrat gasilci niso opravičili zaupanja prebivalcev. M. P.

Lojze Omerzu - sedemdesetletnik

24. junija je na Senovem praznoval 70-letnico življenja tovariš Lojze Omerzu, ki je preživel v senovškem rudniku mnogo let kot rudar-strelec in pozneje kot nadzornik. Čeprav je za njim grenko življenje, je naš jubilar pravi korenjak, ves poln življenjske sile. Okusil je dve vojni, v zadnji pa je izgubil sina, ki je padel v NOB. Od

1934 dalje je član gasilskega društva, od 1950 dalje pa njegov predsednik. Pod njegovim vodstvom je bil zgrajen novi gasilski dom, pri gradnji pa je Lojze Omerzu sam prispeval 1000 prostovoljnih delovnih ur. Za lepi jubilej mu vsi znanci in prijatelji čestitamo in mu želimo še mnogo plodnih let! R. K.

Prehodi za pešce

Na Cesti bratov Milavčev v Brežicah so te dni pred turističnim dnevom uredili prehode za pešce. Ljudje pravijo, da bi morali označiti tudi križišče pred pošto, ker marsikateri voznik ne ve, kako se mora tam ravnati. Ob sobotah so na cesti kmetje-sejmarji, ki največkrat ne upoštevajo cestno prometnih predpisov, zato bi morali vsaj tedaj poskrbeti za varnejši promet.

Brežiško sejmišče

Na sobotnem sejmu za prašice v Brežicah ni bilo posebnega prometa, ker je bilo kupcem na voljo le 375 puškov. Manjših je bilo prodanih 120 po 350 do 400 din kg, medtem ko je bilo za isto ceno prodanih le 10 večjih prašikov.

Veje so napoti

Ali res ni nikogar, da bi na cesti Brežice-Sromlje, posebno pa od Dečnih sel do Sromelj posekal, veje dreves, ki vise na cestni črti? Dve volitvi se zaradi teh vej na cesti ne moreta srečati, ovirajo pa tudi varno vožnjo in preglednost cestnišča. Če vej ne posekajo tisti, ki bi bili dolžni to storiti, naj bi jih kdo drug! D. V.

Gasilci v Mostecu

V nedeljo, 11. julija, priredi Gasilsko društvo Mostec gasilske vajice ob pripravjenem požaru. Zatem bo prsta zabava na gostinskem prostoru pri Krku, kjer bodo igrali »Veseli vandrovci« iz Bukovska. Na gasilsko prireditev v Mostecu, ki se začne ob 14. uri, vabijo čimveč občanov! D. V.

Otvoritev črpalke

Po dolgotrajnejšem oklevanju, ali naj na Bizeljskem postavijo bencinsko črpalno ali ne, je stvar vendarle napredovala. V nedeljo, 4. julija, so na Bizeljskem odprli bencinsko črpalno, kjer prodajajo različna goriva in maziva za vse vrste motornih vozil. D. V.

Vežane vloge - višje obresti

Matični urad Studenec

Maja ni bilo rojstev izven bolnišnice. - Umri so: Marija Jakšič, oskrbovanka iz Impoljce, 86 let; Zofija Miakar, gospodinja s Hudega Brezja, 40 let; Vinko Ravnikar, upokojenec iz Ponikev, 63 let; Mihael Meršlavič, oskrbovavec iz Impoljce, 85 let; in Mirko Knez, oskrbovavec iz Impoljce, 69 let.

VODA PO 900 DIN LITER?

Škropivo je neučinkovito

»Kje je kontrola, kjer je odgovornost,« so se na seji 4. julija spraševali odborniki občinske skupščine v Brežicah, ko so razpravljali o neučinkovitem škropivu LINDAN. Prodajalci sta ga obe kmetijski zadrugi, brežiška in bizeljska. Kmetje so ga precej pokupili in celo po dvakrat in trikrat škropili krompir. Koloradskega hrošča pa to ni motilo. Nekateri so poskusili po brezuspešnem škropljenju z močnejšo koncentracijo škropiva, vendar celo pri štirikratni količini niso imeli uspeha.

Škoda je velika in če k slabšemu pridelku pristejemo še trud pri škropljenju ter izgubljeni čas, vse skupaj precej znese. Skupščina je predlagala, da je treba poklicati na odgovornost proizvajalca. Ta naj bi povrnil gubljeno škodo zaradi slabega nadzora nad svojimi proizvodi. Kmet vode ne bo plačeval po 900 din liter! Skupščina je predlagala, naj bi kmetijski zadrugi vložili tožbo proti podjetju, ki pošilja na trg nepreiskano škropivo.

NOVO V BREŽICAH

■ V SOBOTO, NA PREDVEČER DNEVA BORCA, so se Brežičani polnoštevilno zbrali na kopališču ob Krki, kjer so počastili 4. julij. Vreme je bilo lepo, čeprav popoldanski dež ni obetal nič dobrega in je gotovo zadržal doma marsikatero gosta iz oddaljenih krajev. Gostinci so pričakovali mnogo več obiskovalcev in so bili razočarani. Izkupiček tega večera je bil dokaj skromen.

■ V NEDELJO SE JE VSE SKUPAJ SE SLABSE IZTERLO. Deževalo je malone ves dan in ko se je po močnem naliivu okrog 15 ure zjasnilo, je bilo na kopališču ob Krki vse na vodi. Kmečji očetje se ni pripeljalo in le nekaj radovednežev je opazovalo izpraznjeno gostinskih paviljonov in podiranje plesišča.

■ V CATESKIH TOPLICAH JE BILO BOLJ ŽIVAHNO in celo v bazenu je bilo precej navdušenih kopalcev. V restavraciji so se gostje bavili s plesom. Večina prostorov je bila zasedenih ves dan in ko je popoldne prenehalo deževati, so obiskovalci posedli tudi pri mizah na vrtu.

■ GOSPODINJE, KI SO V SOBOTO PRISLE NAKUPOVAT na živilski trg, so bile razočarane. Vsaka bi se rada založila s sočivjem in zelenjavo za dva praznična dneva, vendar je zaradi slabše izbire marsikatera odšla praznih rok. Jajca so bila naprodaj po 40

dinarjev, češnje po 300 dinarjev kg, novi krompir po 150 din in paradiznik po 300 din. Merica sira in smetane je tokrat že veljala 140 dni, čeprav je bila pred 14 dnevi skoraj za polovico cenejša. Kupci so v soboto pogrešali tudi piščance iz pitališča v Mokricah. Gruha in fižola prav tako ni bilo. Čeprav sira še v juliju!

BREŽIŠKE VESTI

Prapor ZZZB v Kapehah

Za dan borca je krajevna organizacija ZZZB v Kapehah pripravila proslavo, na kateri so izvajali kulturni spored domača godba, mladinci in mladinci z Rvhov ter pionirji osnovne šole.

Pester in bogat spored je navdušil le maloštevilne poslušalce, ker je zelo slabo vreme precej ljudi zadržalo doma. Po govoru predsednice Požarjeve je tovariš Vredčajnik v imenu Občinskega odbora ZZZB Brežice razvil novi prapor ter se v govoru spomnil žlanti prvih žrtev, padlih leta 1941 v Dobravlju. Razvilja prapora sta se udeležila tudi predstavnik gasilcev iz Globokega, tovariša Škrbet in Drenik. D. V.

Med objemom ga je zabodel

Znani nasilnež Milan Povh iz Obrežja pri Jesenicah na Dolenjskem je letos januarja storil hudo kaznivno dejanje, zaradi katerega se je moral pred dnevi zagojvarjati pred senatom okrožnega sodišča v Novem mestu.

Sodišče je ugotovilo, da se je 26. januarja letos zbrala v vaški gostilni družba domačinov, med katerimi je bil tudi obtoženec. Ko je postal že vinjen, je udaril nekoga elektrifikarja, zato ga je navzoči podoficir Panjkovič opozoril, češ da to ni lepo. Povh pa si ni pustil nič reči in je začel se nje ga izvajati, dokler nista šla iz lokala. Kmalu je potegnil velik nož, ki ga je nosil s seboj, vendar je neki gost spor pomiril, tako da so se vsi vrnili v gostilno.

Vstopilo je še nekaj podoficirjev, povsem mirnih in spodobnih ljudi, vendar Povh tudi njim ni dal miru. Naenkrat je dva izmed njih polil z vinom, nakar se je

začel ostrejši prepir, vse dokler ni gostilničarjev sin gostov spravil iz lokala in ga zaprl.

Med potjo domov so sli podoficirji skupaj. Nenadoma je Povh stopil do Momčila Miliča, ga objel okoli vratu in se opravičeval za nerodnost v gostilni, v trenutku pa ga je med tem z nožem zabodel v trebuh in zbehal.

Podoficir je bil hudo ranjen in če ga ne bi v bolnišnici takoj operirali, bi verjetno poškodbam podlegel.

Na razpravi je Milan Povh sodnikom zatrjeval, da Miliča ni zabodel in sploh ni hotel ničesar priznati, kar pa mu ni prav nič pomagalo, ker so številne pričevalec drugače.

Zaradi hude telesne poškodbe, ki jo je prizadel Momčilu Miliču je bil obtožen Povh kaznovan na eno leto in dva meseca strogega zapora.

Jutri pomembna seja v Sevnici

Odborniki bodo zvedeli za poslovanje komunalnega obrtnega podjetja in položaj v kmetijski zadrugi Krmelj - Potrtili bodo urbanistični načrt za Sevnico in Krmelj ter kritično razpravljali o izdatkih za zdravstveno zavarovanje v občini

Jutri, 9. julija, bo v Sevnici redna seja občinske skupščine. Najprej se bo sestel zbor delovnih skupnosti, pred katerim bo zaprisegel novo izvoljeni odbornik Franc Molan. Oba zbora bosta nato razpravljala o ostavki podpredsednika občinske skupščine Ficka Vendla na ta položaj.

Dnevni red obsega še poročilo občinske uprave za 1964, poročilo občinskega sodišča, poročilo sveta za zdravstvo ter poročilo zdravstvenega doma in lekarnice o poslovanju v lanskem letu. S poslovnim uspehom komunalnega obrtnega podjetja v Sevnici bo seznanil odbornike

prisilni upravitelj, s položajem v kmetijski zadrugi Krmelj pa likvidacijska komisija.

Skupščina bo odločila na tej seji tudi o zvišanju denarnih kazni za prekrške, potrdila bo urbanistični načrt za Sevnico in Krmelj ter pregledala dohodke in izdatke Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Posavje za obdobje od 1. januarja do 31. maja 1965. Razprava bo še prav posebej osvetlila stališče bolnikov in vzroke izostankov z dela. Skupščina bo jutri potrdila statute krajevnih skupnosti in imenovala bo misijo za pregled zaključnega računa davčnega knjigovodstva.

Letos 4 milijone za društva

Najprizadenejše organizacije in društva v občini Sevnica bodo dobila dodatno finančno pomoč

Društva in organizacije v občini Sevnica imajo letos na razpolago za svojo dejavnost nekaj manj kot 4 milijone dinarjev. Občinska zveza za telesno kulturo bo prejela 800.000 din. Ta sredstva bo razdelila telesnovzgojnim društvom v Loki, Boštanju, Krmelju in Sevnici.

Prav tolikšna vsota je zagotovljena tudi za občinsko gasilsko zvezo, ki naj bi dodelila po 300.000 dinarjev PGD Studenec in PGD Breg, gasilskemu društvu v Sevnici pa 200.000 dinarjev. Gasilci na Bregu si gradijo dom in so vanj vložili že veliko prostovoljnega dela. Na Studencu bodo sredstva prav tako uporabili za dom, ker ga morajo popraviti. Pomoč občinske gasilske zveze za ta dela sicer ne bo zadoščala, bo pa

dobrodošla vsaj za najnujnejše izdatke.

Občinska zveza kuturnih organizacij bo prejela za delo v letu 1965 pol milijona dinarjev. Društvom jih sme razdeliti le pod pogojem, da prej predložijo delovne programe in tako utemeljijo svoje potrebe.

Za Ljudsko tehniko, Počitniško zvezo, turistične organizacije, planince, šahiste, strelce, študente in upokojence so na razpolago vsote od 25.000 do 200.000 dinarjev. Društva, ki se bodo pri delu

SEVNIŠKI VESTNIK

Spet o naših cestah

Pred kratkim se je zaletel na nepreglednem in ozkem ovinku 300 m od Loke avtobus v osebni avtomobil; oba sta utrpela precej škodo. Ta prvi ovinek proti Radečam je nepregleden in nevaren, čeprav so ga že razširili. Kaže, da ga bodo morali še enkrat razširiti in postaviti opozorilna znamenja, še posebej, ker zaradi vlaka vozniki ne slišijo zvočnih signalov.

Primer nevarne ceste je tudi cesta III. reda Sevnica - Planina. Lansko deževje je namreč cesto na dveh mestih izjedlo, zlasti na 7 km, blizu Ocvirkove žage. Prebivalci Podgorja in Zabukovja se pritožujejo, ker cestno podjetje ni še nič ukrenilo. Res je, da je vodna skupnost Brežice uredjala strugo Sevnščne, vendar je ni do konca uredila. Pri Pipanovi gostilni potok izpodjeda že vrt! Prav bi bilo, če bi omenjene pomanjkljivosti čimprej odpravili, da ne bi prišlo do še večje škode. SK

13. julij - praznik Žužemberka in šoferjev

Družbene organizacije iz Žužemberka vabijo preživle borce NOV in prebivalce na slavnostno praznovanje krajevnega praznika in dneva voznikov, ki bo v nedeljo, 11. julija v Žužemberku

2. julija 1942 so partizani obkolili Žužemberk in zaprlj vse dohode do nje. Okupatorska posadka je dobivala živež in strelivo le še z letali. Partizani niso popuščali, čeprav so bili številčno in tehnično šibkejši od sovražnika. Prežeti s pogumom in z ljubeznijo do svojega ljudstva so sovražnika popolnoma demoralizirali in ga prisilili, da se je 13. julija 1942 zgodaj zjutraj umaknil iz Žužemberka proti Novemu mestu.

NOVOMEŠKA KOMUNA

V Soteski je umikajočo se okupatorjevo posadko napadla partizanska zaseda. Sovražnik je doživel še en poraz več. Žužemberk je 13. julija sprejel osvoboditelje - borce zapadno dolenskega odreda. S stavb so izginili italijanski napisi. Vrhovni štab POS je izdal ukaz o ustanovitvi prve partizanske komande mesta, ki je delovala v Žužemberku. Za prvega komandanta mesta je bil imenovan domačin, prvoborec Franc Smrkejošt. Komandant glavnega poveljstva partizanskih enot, tovariš Franc Leskošek-Luka je prvemu komandantu svobodnega mesta izročil zastavo. Ta dogodek je bil eden najsvetlejših v zgodovini osvobodilnega boja Žužemberka in okolice.

Navdušeno razpoloženje ljudstva se je še bolj stopnjevalo naslednjega dne na velikem partizanskem mitingu pred nekdanjo Pehanijevo gostilno, kjer so prebivalci z zastavami in gesli, z zelenjem in cvetjem sprejeli najvidnejše voditelje naše revolucije. Prebivalce je v imenu Komunistične partije pozdravil Edvard Kardelj in v govoru napovedal neizprosno, nujen boj za osvobo-

ditev. Vse navzoče je pozval naj z vsemi silami podpro osvobodilno gibanje in naj tudi sami vstopajo v partizanske bojne enote.

Žužemberk je živel v vzdušju veselja nad svobodo vse do roške ofenzive. Izvoljen je bil narodno-osvobodilni odbor kot prvi organ ljudske oblasti. Prva osvoboditev Žužemberka je zapustila v ljudstvu nepozabne vtise in prav zato je 13. julij izbran za krajevni praznik Žužemberka.

13. julij pa praznujejo kot svoj praznik, dan voznikov, tudi vozniki Slovenije. 13. julija 1943, torej leto dni po osvoboditvi Žužemberka, je bila med Jamo pri Dvoru in Laščami ustanovljena prva partizanska motorizirana enota.

V spomin na to slavimo vozniki 13. julij skupno s prebivalci Žužemberka kot svoj praznik. Tega dne se zbera vozniki iz vse Slovenije, v zadnjih letih pa je kulturni program skupaj s partizanskim srečanjem obogatil praznovanje. V kulturnem programu sta v zadnjih dveh letih sodelovali kulturni sku-

godba na pihala iz Tržiča. Letos bomo proslavljali 13. julij že dva dni prej, 11. julija, na nedeljo, ker želimo omogočiti udležbo na slavnosti čimvečjemu številu prebivalcev in

ZA KRAJEVNI PRAZNIK ŽUŽEMBERKA in DAN ŠOFERJEV - 13. JULIJ
čestita delovni kolektiv
KMETIJSKE ZADRUGE ŽUŽEMBERK
s poslovnima enotama GOSTIŠČEM in MESARIJO
VSEM DELOVNIM LJUDEM SUHE KRAJINE IN ŠOFERJEM IZ VSE SLOVENIJE!

pini iz Dovja pri Bledu in delovnih kolektivov. Krajevna organizacija SZDL, krajevna organizacija ZB, krajevna skupnost iz Žužemberka in druge družbeno-politične organizacije vabijo vse prebivalce k skupni množični proslavi!
M. SENICA

PROGRAM KRAJEVNEGA PRAZNIKA V ŽUŽEMBERKU

- 11. 7. ob 9. uri otvoritev - govori inž. Jože Legan
- v kulturnem programu pevski zbor in recitatorji,
- sledi telovadnji nastop učencev osnovne šole iz Žužemberka,
- gasilske vaje prostovoljnih gasilskih enot,
- po slavnosti bo popoldne zabava in partizansko srečanje.

Ogenj, ptice in življenje

Topel aplavz na še mokrem asfaltu na Loku je bil v soboto zvečer namenjen pešicem vojakov in mladine, ki so res doživeto povedali svoj recital Ogenj, ptice in življenje na svečani akademiji ob dnevu borca. Čez 500 ljudi je najprej pozdravilo upravnik Studijske knjižnice Boga Komelja, ki je govoril o pomenu tega praznika.

Topel aplavz na še mokrem asfaltu na Loku je bil v soboto zvečer namenjen pešicem vojakov in mladine, ki so res doživeto povedali svoj recital Ogenj, ptice in življenje na svečani akademiji ob dnevu borca. Čez 500 ljudi je najprej pozdravilo upravnik Studijske knjižnice Boga Komelja, ki je govoril o pomenu tega praznika.

Kdo bo častni občan?

S posebno listino bo občinska skupščina v Novem mestu poslej priznavala častno občanstvo tistim domačim in tujim državljanom, ki imajo (ali bodo imeli) posebne zasluge za napredek občine ali se bodo izkazali na družbeno političnem in gospodarskem področju na področju družbenih služb in sploh na področju družbenega življenja.

stor tudi kultura. Verjetno bi se dalo organizirati tudi mladinske plesne, ko toliko tarnamo, da mladini ne dajemo dovolj razvedrila? ■ IVAN BUKOVEC IZ TREBNJE je 1. julija odprl optično obrt v lokalu Kastelčeve ulice 1. Opravlja vsa v optično stroko spadajoča dela, razen tega ima v prodaji tudi nekaj sončnih očal. Tih Bukovčev lokal bo Maško Kečke začel z graversko obrtjo, vendar šele konec meseca, ker lokal še urejajo.

■ V DOLENJSKI GALERIJ so v soboto zvečer odprli razstavo "Novo mesto v otroški risbi". Razstava bo odprta vsak dan do 19. julija. Na razstavi je zastopanih 41 slik mladih avtorjev v temperni, akvarelu, gvašu in drugih tehnikah. Najmlajši avtor je 8-letni Srečko Lamut, ostali pa imajo 12 do 15 let.

■ PODJETJE KROJAC je moralo trgovino s konfekcijo na Cesti komandanta Staneta umakniti, ker potrebuje lastnik stavbe, zadruga, lokal zase. Konfekcijsko podjetje KROJAC so preselili v stavbo tik kančijskega mostu. V isti stavbi še vedno izdelujejo obleke po meri, vendar je vhod v delavnico zdaj skozi vežo.

■ DEZ JE SKUŠAL preprečiti pečenje odojkov in jagenčkov na Loku, vendar mu to ni povsem uspelo. Govor v počastitev dneva borca, petje pevcev »Dušana Jerebas, Dinka Baniča in Katjuše Suhy ter igranje orkestra JLA: vse to je del ustvarilo vzdušje, ki mu tudi dež ni mogel do živega.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA - rodile so: Zorka Struhar z Mestnih njiv - Marienko, Terezija Hribar iz Ulice Majde Silc 14 - Darjo, Marija Bauer z Glavnega trga 27 - dečka, Ana Tramte s Partizanske 25 - Jožeta, Marjana Ahlin iz Adamičeve ulice - deklico.

■ KAKO DOLGO BO OZVOČENE problem Novega mesta? Tako se sprašujejo vsi tisti, ki hodijo na javne prireditve. Kar po želji: ozvočitev je zatajila že zadnjič na medobčinskem nastopu Bratstva in enotnosti, pa na sobotnem recitalu Ogenj, ptice in življenje in končno tudi na nedeljski veselic na Loku. Mar se res ne da ničesar ukreniti?

8. JULIJA ob osmih zvečer bo v kinu KRKA filmska predstava z novimi modernejšimi kinoprojektorji, ki jih je že nekaj tednov montiral ISKRA. Predvajali bodo ameriški CS film NAVARONSKA TOPOVA. Stara projektorja so odstopili kinu v Sentjerneju in Straži.

■ CESTARI SO SE TOKRAT izkazali. Zelo hitro so namreč popravili neasfaltirane poti v Novem mestu, ki so jih nalivi zadnjih dni dobesedno prečesali. Občani, ki hodijo po teh poteh, si tudi v bodoče želijo tako hitrih in učinkovitih akcij.

IZLETI PLANINSKEGA DRUŠTVA V nedeljo, 11. julija - na Lisco! Najprej z vlakom čez Trebnje in Sevnico do Brega, nato 2 uri peš do Tončkovega doma. Povratek z večernim vlakom.

■ NOVOMEŠKA LOKA ni primerna le za športne prireditve. Na sobotni akademiji se je videlo, da bo lahko poletni tu našla svoj pro-

V nedeljo, 18. julija - na Kum! Ze v soboto popoldne z vlakom do Zagorja, od tu peš do vrha. Vrnitev čez Zidani most, Sevnico in Trebnje do Novega mesta z vlakom.

Občani želijo doslednost pri ukrepih

Na petkovem področnem posvetovanju predstavnikov SZDL v Novem mestu so ugotovili, da so priprave na ustalitev gospodarstva in deloma že sprejeti gospodarski ukrepi imeli v vseh občinah približno enak odziv med občani.

Trgovine so bile dobro založene, zato kljub tolikšnemu nakupovanju električnih gospodinskih aparatov, sladkorja, moke, olja in drugih živil teh ni zmanjkalo, razen v nekaterih večjih središčih.

bolje izpeljali, bodo v kratkem pri vseh občinskih odborih imenovani posebni ordinacijski odbori. Razen teh bodo na občinskih posvetovanjih skušali navezati več stikov s poslanci, računajo pa tudi na pomoč delavskih univerz. Te bi morale na posebnih seminarjih in predavanjih poskrbeti za boljše ekonomsko in družbeno razgledanost čim širšega kroga občanov.

V vseh večjih delovnih organizacijah z mrzlično naglacio izračunavajo rentabilnost in iščejo notranje rezerve. Ker občani niso bili dovolj poučeni o gospodarskih spremembah, deloma pa zato, ker jih ne razumejo, je med ljudmi nastala zmeda, ki je povzročila nakupovalno mrzlico.

Po izjavi tovarišev predsednikov se v vseh kolektivih, kjer so o novih gospodarskih ukrepih že razpravljali, zavzemajo za doslednost pri njihovem izvajanju. Poudarili pa so, da je treba v prihodnje več pozornosti posvetiti obveščanju in pravilnemu tolmačenju sprememb na področju gospodarstva.

Na posvetu so govorili še o pripravah na občinske konference SZDL, kakor tudi o bodočem republikanskem in zveznem kongresu organizacije.

Malomarnost povzroča ogromno škodo

Ceprav je v požarno varnostni službi v večini gospodarskih organizacij v občini Trebnje čutiti letos izboljšanje, je pomanjkljivosti še vedno na pretek. Zelo malo je podjetij, kjer bi organi samoupravljanja razpravljali o požarni varnosti in zahtevali dosledno uresničevanje predpisov. Največkrat je požarnovarnostna služba prepuščena kot dodatna obremenitev uslužbenecem, ki je ne zmorejo niti strokovno niti fizično. Pri iskanju vzrokov za požare smo dosledni, toda pri iskanju neposrednih krivcev nismo - in prav zato največkrat botruje požarom malomarnost.

kočine, zasila električna napeljava, nestrokovno zgrajene ali slabo vzdrževane kurilne naprave so največkrat vzrok požarov. Stare stavbe, v katerih teče proizvodnja, nenehno dograjujemo in povečujemo, toda pri tem vedno zmanjka sredstev za razne požarnovarnostne naprave. Niso redki primeri, ko požarnovarnostnih predpisov ne upoštevamo niti pri novogradnjah (konkreten primer je novi objekt tovarne alkoholnih pijač DANA na Mirni, ki je dolg 50 m in nima požarnega zidu).

vzdrževana. Zaskrbljujoče je stanje v kmetijstvu, saj so mnogi objekti tako slabi, da je v njih sploh nemogoče zagotoviti požarno varnost. Skrajni čas je, da bi v kmetijski zadrugi bil uslužbenec, ki bi odgovarjal za protipožarno službo.

Obrtniki slabo plačujejo dajatve

Obrtniki pavšalisti in nepavšalisti iz občine Trebnje bi morali skupaj z zaostankom iz leta 1963 vplačati lani 12 milijonov in 156 tisoč din zveznega, splošnega in občinskega prometnega davka. Vplačali so naštetih dajatve 10 milijonov 236 tisoč din ali 88 odst., medtem ko je 1 milijon 496 tisoč din ostalo neplačanih. Pristojni organi so obrtnikom odpisali za 423 tisoč din zveznega splošnega in občinskega prometnega davka.

8 milijonov din zaostanka

Zasebni kmetovalci iz občine Trebnje, ki so dolžni plačevati prispevek za osnovno zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev, so za leto 1964 dolžni 8 milijonov din tega prispevka, iz prispevka za razširjeno zdravstveno zavarovanje pa so na dolgo 292.384 din. Osnovni prispevek je izterjan 87,46 odstotno, prispevek za razširjeno zavarovanje pa 87 odst.

Zanesljiv uspeh: mali oglas v domačem tedniku!

Za 41 milijonov zaostankov

Iz davčnega računa občine Trebnje za 1964 je razvidno, da so davkoplačevalci v zaostanku za 41 milijonov raznih davščin. Celotni davčni predpis za 1964 je skupaj z zaostanki iz 1963, vračili, obrestni in stroški ter predplačili za 1963 znašal 351 milijonov 903 tisoč din. Skupaj s 26 milijoni 781 tisoč odpisov pa je bilo vplačanih le za 311 milijonov din raznih davščin. Iz tega sledi, da so bili davčni zavezanec pri plačevanju svojih obveznosti dokaj nedisciplinirani. Da je to res, potrjuje tudi podatek, iz katerega je razbrati, da je bilo lani opravljenih 354 rubežev in prodanih 76 premoženj davčnih zave-

zancev. Poleg tega je bilo opravljenih skoraj 300 pogojnih rubežev. Od 1125 vloženi prešenj za odpis ali znižanje davčnih obveznosti je bilo ugodno rešenih 1012, ostale pa zavrjene ali nerešene.

11 odstotkov davščin iz kmetijstva neizterjanih

Po predpisih za 1964 bi moralo biti skupaj z zaostanki iz 1963 lani vplačanih iz kmetijstva v občini Trebnje za 186 milijonov din davščin. Odpisanih je bilo za 20 milijonov davščin, neizterjanih pa je ostalo 20 milijonov 597 tisoč din, kar pomeni, da je bilo izterjanih le 89 odst. davščin iz kmetijstva.

Služba pravne pomoči

Po pogodbi, ki jo je sklenila občina Trebnje z Zavodom za pravno pomoč in Ljubljane, bo slednji odslej po svojih odvetnikih in drugih strokovnih sodelavcih nudil pravno pomoč občanom občine Trebnje. Po pogodbi štejejo v službo dajanje pravne pomoči: ustni in pisni pravni nasveti, zastopanje pri civilnih sodiščih, pred upravnimi in drugimi državnimi organi ter v obrambah pred kazenskimi sodišči, sestavljanje vseh vrst tožb, pritožb in drugih vlog in končno še sestavljanje pogodb in drugih listin pravnega značaja. Zavod bo dajal pravno pomoč po svojih odvetnikih enkrat na teden v Trebnjem v popoldanskem času na dan, ki bo še naknadno določen. Občani bodo za opravljene storitve plačevali zavodu pripadajoči honorar po določilih odvetniških tarif.

TREBANJSKE NOVICE

lavnica, skladiščih, kmetijskih posestvih, trgovinah itd. Nepravilno zaščiteni stroji, pomanjkljivo uskladiščenje vnetljive te-

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 9. julija — Tomaž Sobota, 10. julija — Amalija Nedelja, 11. julija — Olga Ponedeljek, 12. julija — Mohor Torek, 13. julija — Dragan Sreda, 14. julija — Franc Četrtek, 15. julija — Vladimir

ČESTITKE

Janezu in Jožetu Grandovcu iz Vel. Podljudne za njun rojstni dan in Ani Zupančič za 60-letnico želi mnogo sreče in zdravja mama.

Mileni Zupančič iz Straže želi za praanik vse najboljše sestra Kristina.

Roziki Teropščič iskreno čestitajo za uspešno opravljeno delo in rojstni dan ala, mama, bratje in sestre.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi našega dragega moža in očeta

JANEZA JEREBE

iz Dol. Prekope

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem, ki so med njegovo boleznijo in ob njegovi smrti z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, ga spremili do njegovega zadnjega počivališča in mu poklonili venec in cvetje. Zahvaljujemo se primarju dr. Otonu Bajcu in vsemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Novem mestu, ki so se trudili, da bi mu vrnil zdravlje. Se posebej za zahvaljujemo dr. Vjekoslavju Frlanu, zdravniku v Kostanjevici, ki se je s polno odgovornostjo trudil, da bi mu lajšal trpijenost v času njegove težke bolezni. Iskrena hvala lovskim organizacijam, pevcom, godbenikom, gasilcem, organizaciji ZB NOV in SZDL za posvilitve besede in organizacijo tako lepega pogreba. Prisrčna hvala kolektivni šole Kostanjevica, kolektivu GO Kostanjevica in kolektivu Trgovskega podjetja Sevnica za vse, kar so v težkih trenutkih storili za nas.

Prisrčna hvala vsem!

Zalujoče družine Jereb, Djurkovič in Prijatelj.

Ob boleči izgubi našega nepozabnega očeta in šefa

REFEKA ASSANIJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ob tem tragičnem dogodku sočustvovali z nami. Posebna zahvala Lovski družini Črnomojci, Kegljskemu društvu Kanjarica in vsem njegovim dobrim prijateljem, ki so nam stali ob strani, se v tako velikem številu poslovlili od njega v Novem mestu, odkoder je nadaljeval poslednji pot v Makedonijo ter ga zasuli s številnimi veneci in cvetjem. Iskrena hvala vsem, ki so nama bili naklonjeni v tem težkem času!

Barica in Serveti

MALIKOGLASJE

PRODRAM TAKO VSELJIVO hišo z vrhom, lahko tudi z zemljo v Kotu pri Rakitnici. Ponudbe pošljite na naslov Marija Dejak, Rakitnica, pošta Dolenja vas pri Ribnici.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETER, 9. JULIJA: 8.05 Zabavni zvoki, 9.30 Slovenski ljudski napravi, 10.35 Naš podlistek — Bert Brecht: Ranjeni Sokrates — II. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Tenor in bariton, tenor in bas, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Stanko Černe: O zaščiti provenience in kakovosti kraskega terana, 14.05 Fantastične podobe v orkestralnih barvah, 15.25 Zabavni intermezzo, 15.30 Le vkup uboga gmajna... (pesmi na tematiko NOB), 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.15 Revija slovenskih vokalnih solistov, ansamblov in orkestrav zabavne glasbe, 20.00 Lahka glasba, 21.00 Četrte ure z ansambлом štirih trombonov Atija Sossa, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 10. JULIJA: 8.05 Domače pesmi in napravi, 9.00 Početniško popotovanje od strani do strani — Marjan Marin: Strahopetulus — VIII. 9.30 Koncert pihalnih godb, 10.15 Pesmi in plesni jugoslovanskih narodov, 12.05 Iz nemškega opernega repertoarja, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. M. M. Muc: Dobili smo zvezni zakon o švinoreji, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Zabavni intermezzo, 15.30 Nastopata pevska zborja »Solidarnost« iz Kamnika in Glasbena Metla iz Ljubljane, 17.05 Gremo v kino,

PRODRAM HIŠO v velikosti 5 x 7 m na Buturaja, 3 km od Črnomojca, vinograd, 6 a orne zemlje, 10 a gozda in nekaj košenic v velikosti 1 ha in 54 a. Cena po dogovoru. Vladimir Figurali, Buturaj, pošta Črnomojci.

TAKOJ PRODRAM Zastavo 750 za gotovino. Naslov v upravi lista (624/65).

PRODRAM MOTOR NSU pretis — nov. Janez Stojš, Srebrnice 1, Novo mesto.

UGODNO PRODRAM malo rabljen pralni stroj EKA. Cufar, Trebnje 71.

PRODRAM otroško posteljico za dvoje. Naslov v upravi lista (626/65).

ISCEM SOBO in kuhinjo ali samo večjo sobo. Plačam za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista (619/65).

ISCEM SOBO pri mirni družini v Novem mestu. Plačam vnaprej. Naslov v upravi lista (618/65).

ZARADI SELITVE prodam sobno opremo. Naslov v upravi lista (630/65).

ISCEM ZENSKO za varstvo otrok. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Javiti na naslov Albina Obravnič, KOVINAR, Kočevje.

KUPIM KOZOLEC dvojnik. Franc Dolenski, Jeperjek 3, Trzinče.

GOSTILNO VZAMEM v najem kjerkoli v Sloveniji. Naslov v upravi lista (622/65).

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Desettisoči vaših sotrpnikov, ki so kakor vi boleli na želodcu, jetrih, žolcu in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim naravnim zdravilom: rogaškimi »Donata« vrelcem. Vprašajte zdravnika! Zahtevajte »Donata« v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »HEMELJNIK« — telefon 21-129 in »STANDARD« — telefon 21-158.

KUPIM ORROČ 1,60 x 16 za motorno kolo »Jawa«. Rajhan, NOVOTEKS, trgovina, Novo mesto.

UGODNO PRODRAM kosilnico — 18 rezil, s priklopkom. Selak, Dobrava 32, p. Škofceja.

KINO

Brežice: 9. in 10. julija francoski film »Tajnost kabareta«, 11. in 12. julija ameriški film »Ljubzen z neznancom«, 13. in 14. julija francoski film »Zvečer ali nikoli«.

Črnomojci: 9. in 11. julija nemški film »Tolpa strahu«, 13. in 14. julija nemški barvni film »Nočna čevljarica«.

Dol Toplice: 10. in 11. julija francoski film »Moderato Cantabile«, 14. julija ameriški film »Kozonjot zvonovi«.

Kočevje — Jadransko: 9. do 11. julija francoski film »Vojak na dopust«, 12. in 13. julija ameriški barvni film »Fania«, 14. in 15. julija ameriški film »Ubijte oponašavca«.

Kostanjevica: 11. julija francoski barvni film »Zlato v srebrnem potoku«, 14. julija češki film »Vrtljake«.

Medlaka: 10. in 11. julija ameriški film »Dva jezdec«, 12. julija ameriški film »Čiganski otroci«, 14. julija jugoslovanski film »Otoki«.

Mokronog: 10. in 11. julija ameriški film »Zakonski vrtljake«.

Novo mesto — Krka: 9. in 12. julija ameriški barvni film »Navarna roparska topova«, 14. in 15. julija češki film »Sonce v mreži«.

Predgrad: 11. julija »Smrt preživa«, Ribnica na Dol.: 9. in 11. julija sovjetski film »Hamleta«.

Sevnica: 10. in 11. julija ameriški film »Rio Bravo«.

Sodražica: 10. in 11. julija ameriški film »Drevo za obečanje«, Stara cerkev: 10. in 11. julija sovjetski barvni film »Dekliška pomlad«.

Straža: 10. in 11. julija zahodnonemški film »Ponarejevalec iz Londona«.

Trebnje: 10. in 11. julija ameriški barvni film »Zadnji somrak«.

Iz novomeške narodnišnice

Protekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Adlešič iz Črnomojca — Miroslava, Tončka Kren iz Gornje Straže — Brigito, Justina Vidmar z Studenca — Vido, Rozalija Bradáč iz Loške vasi — Marjana, Majda Premru iz Dolnje Prekope — Sonjo, Jožefa Dovan iz Prelesja — Antona, Marija Jerman iz Trstenika — Danijelo, Vida Klobučar z Buturaja — Marijo, Jožefa Pipan iz Gornjega Suhodola — Jožico, Jožefa Mikolič iz Velike Hubajnice — Alojza, Marija Rangus z Velikega Bana — Stanka, Faniha Kodrič iz Podbočja — Zdenko, Danica Kováč z Gornje Lokvice — Sonjo, Jožefa Slanc iz Curil — Ivico, Francka Zura iz Zagrada — Martina, Olga Udovč z Bučke — Brigito, Frančiška Janežič iz Hruševca — Janjo; Antonija Bartolj iz Dolnjih Laz — Nado, Slava Cekuta iz Smarj — deklico, Martina Jerič iz Gotne vasi — deklico, Martina Frančič iz Dolnje Stare vasi — deklico, Marija Gričica iz Sentvida — deklico, Marija Gorenc iz Crešnjic — deklico, Malči Gazdova iz Gotne vasi — dečka, Marija Zaletež z Vrha — dečka, Amalija Pucelj iz Ostrožnika — dečka, Magda Poreber z Laz — deklico, Zofija Panjan iz Črnomojca — Marjo, Angela Mirtič iz Velikega Lipovca — Frančija.

Matični urad Sevnica

Maja je bila doma rojena 1 deklica. — Poročili so se: Maks Teržan in Marija Knava, oba iz Sevnice; Jože Starina in Ida Podlogar, oba iz Murnice pri Sentjanju; Bižjak iz Arta; Peter Tomžin in Frančiška Šekša, oba iz Sevnice; Alojz Dub iz Sevnice in Terezija Udovč z Belega griča; Ivan Haring iz Zakota in Marija Permozer iz Sevnice; Jože Kos iz Laškega in Marija Jurgec iz Panee; Ivan Divjak in Olga Gračner, oba iz Pokleka nad Blanco; Franc Divjak s Pokleka in Terezija Liseč iz Sp. Orel; Dominik Kolman iz Zabukovja in Stefanija Medvedšek z Metne vrha; Franc Kotnik in Anica Zvegljič, oba iz Sevnice; Joža Podlogar iz Murnice in Vida Vesel s Svinjskega pri Sentjanju. — Umrli sta: Anton Krnc, delavec iz Konjskega 61 let, in Marija Sraj, socialna podpiranka z Orehova, 77 let.

D. V.

KMETIJSKA ZADRUGA K R K A

Novo mesto

razpisuje JAVNO LICITACIJO za prodajo naslednjih osnovnih sredstev: mlatilnice, elektro in diesl motorjev, škropilnic, trerjev in raznih ostalih kmetijskih strojev

LICITACIJA bo 12. 7. 1965, ob 9. uri v prostorih mehanične delavnice v Zabji vasi za družbeni sektor in vaške skupnosti, po 11. uri pa za zasebne. Prednost pri licitaciji imajo vaške skupnosti s področja PO Novo mesto.

Interesenti si lahko ogledajo vse stroje pred licitacijo vsak dan od 7. ure dalje v Stopičah, Brusnicah, Podgradu, Birčni vasi in v mehanični delavnici v Zabji vasi. Pogoji licitiranja bodo objavljeni pred začetkom licitacije.

15.20 Zabavni intermezzo, 15.30 Pojez bor Slovenske filharmonije, 17.05 Koncert ob 17.05, 18.15 Zvončni razgledi, 18.45 Novo v znanosti, 20.00 Izbrai smo vam, 22.10 Popevke se vrstijo.

TOREK, 13. JULIJA: 8.05 Od melodije do melodije, 9.00 Početniško popotovanje od strani do strani — Marjan Marin: Strahopetulus — IX. 9.15 Početniški pozdravi, 10.15 Prizori iz Verdiejeve Traviate, 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Otorino Respighi: Rimski prazniki, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. inž. Jože Maček: Predenica med nemenskim posevom delj za lastno uporabo, 14.05 Pri skladataju Franzu Schubertu, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Koncert ob 17.05, 18.15 Popevke s tekočega traku, 18.45 Na mednarodnih križopojih, 20.00 Mahjen recital pianista Pavla Sivica, 20.30 Radijska igra Jan Solovič: Čez pet minut bo polnoč, 22.10 Plesna glasba.

SREDA, 14. JULIJA: 8.05 Zabavni zvoki, 9.00 Svet skozi sončna očala, 9.30 Z našimi orkestri in ansambli zabavne glasbe, 10.15 Leoš Janáček: Moravska ljudska poezija, Prvi del, 10.13 Clovec in zdravje, 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Z junaki Puccinijevih oper, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Stefan Erjavc: Zakaj ostajajo strnišča nezasejana, 14.05 Iz koncertov in simfonij, 15.30 Pojo Tridentski alpinci, 17.05 Dva prvaka koncertnega odra: violončelist Pierce Fournier in basist Boris Gmyrja, 18.15 Iz fonoteke Radia Koper, 20.00 Ludwig van Beethoven: Fidelio, opera v dveh dejanjih, 22.10 Od popevke do popevke.

OBVESTILA

Obvestilo o štipendijah

Komisija za štipendije sveta za izobraževanje, telesno in tehnično vzgojo skupščine občine Novo mesto obvešča vse zainteresirane za študij matematične fizike, angleščine — nemščine, angleščine — slovensščine, angleščine — knjižničarstva na univerzi ali pedagoški akademiji in zainteresirane za študij razrednega pouka na pedagoški akademiji, da je razpis štipendij v dnevniku »Delo« z dne 27. junija 1965.

Razpis učnih mest pri podjetju ELEKTRO

Podjetje ELEKTRO Ljubljana — enota Novo mesto, Novo mesto, Ljubljanska 3, sprejme v uk 4 mladince v starosti od 14 do 17 let, ki so uspešno končali osemletko. Učenci se bodo šolali 3 leta v Elektrogospodarskem šolskem centru v Mariboru in prejeli med tem časom od podjetja posebne mesečne nagrade. Praktično delo opravljajo v matičnem podjetju. Po uspešno končanem šolanju prejmejo potrdilo o usposobljenosti za elektroinstalaatersko oziroma elektromotorsko delo. Vse ostale informacije prejmete na upravi enote v Novem mestu. Razpis velja do konca junija t. l. Do tega roka sprejemamo tudi pismene prijave.

Obvestilo o izletu upokojevcev

Društvo upokojevcev Novo mesto obvešča svoje člane, da bo v torek, 20. julija, priredilo enodnevi izlet v Bohinj. Ogledali si bomo tudi Kranj, Bled ter Bohinj in njegovo okolico. Prijave in predplačila bo sprejemal tajnik društva, 12., 13. in 14. julija v društveni pisarni. Pri predplačilu bomo upoštevali tudi legitimacije K-15.

RAZPIS ŠTIPENDIJE

Zavod za zaposlovanje delavcev — Krško

razpisuje

za šolsko leto 1965/66 eno štipendijo na

ekonomski fakulteti Ljubljana

— analitična smer.

Vlagatelji prošnje za štipendijo morajo poleg lastnoroločno napisane vloge predložiti še kratak življenjski pregled, potrdilo o premoženjskem stanju in zadnje šolsko spričevalo. — V poštev pridejo dijaki moškega spola s končano srednjo šolo in s pogodbo, da stanujejo na območju občine Krško. Vloge sprejema zavod do 12. julija 1965.

Zavod za zaposlovanje delavcev — Krško

NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto

razpisuje

prsto delovno mesto

komercialnega evidentičarja

Pogoji: končana administrativna šola z zelo dobrim znanjem strojepisja in potrebne prakse. Nastop službe je možen takoj. Osebnih dohodki se določijo s pravilnikom. Prijave pošljite na upravo najpozneje do 15. 7. 1965.

Osnovna šola Raka

razpisuje

prsto delovno mesto

TAJNIKA

Pogoj je samostojno vodenje administrativnega in finančnega poslovanja. Prijave sprejema ravnateljstvo šole do 25. julija 1965.

INIS, industrija stekla v ustanavljanju Novo mesto

Obveščamo vse delovne organizacije in šole, da zaradi izgradnje našega podjetja do nadaljnjega ne moremo dovoljevati ekskurzij in ogledov naših objektov.

Spet Trnovec!

6. julija nekaj po 1. uri je Franček Spendal, gostilničar iz Mlačevega pri Grosupljem, zadel s spakom v betonsko ograjo na mostičku v ovinku med Trnovcem in Lokvicami. Ker je prehitro pripeljal in ovinec, vozila ni mogel držati na cesti. Vozil je štiri balone žganja, ki so se ob trčenju razbili. Sopotnik je težje poškodovan in so ga ohranili v novomeški bolnišnici. Spendala pa so že odpustili.

RADIO BREŽICE

PETER, 9. JULIJA: 20.00—21.15 — Obvestila in glasbena oddaja: Izbral ste sami.

NEDELJA, 11. JULIJA: 10.30 — Poročila iz naše občine — Reportaža z otvoritve zdravilišnega doma v Čateških Toplicah — Naš prispevek — Se o delu brežičkih taborcev — Turistična novica — Za naše kmetovince — Domače viže izvajajo Brežički fantje in Trio Agrež — Pozor, nimaš prednosti! — Magnetofonski zapis: Obiskali smo motel na Catežu — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematografov, 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 13. JULIJA: 20.00 — Ne smemo pozabiti! — Literarni utrink: Predstavljamo vam ljudskega pesnika Antona Kelharja iz Crešnje — Od torika do torika v brežičkem kinu — Obvestila — Glasbena oddaja: Zbori in solisti pojo narodne.

NESREČE

S sposojenim avtomobilom se je prevrnil

V vasi Dolenje Gradišče pri Dol. Toplicah se je 29. junija zvečer zaradi prevelike hitrosti prevrnil z osebnim avtom VW 25 letni Karel Hriberšek iz Kamnika, ki je skozi Stražo peljal proti Dol. Toplicam.

Fičo na strehi

Na cesti med Metliko in Črnomojcem pri Vranovcih je 2. julija ob 7.45 zjutraj zaneslo v desno Rudija Dima, amaterja iz Gradca. V levo ni mogel zaviti, ker je vozilo zablokiralo. Peljal je 16 m po kanalu in se prevrnil na streho. Sopotnika sta bila laže poškodovana, škode je 600.000 din.

Smrt na avtomobilski cesti

2. julija ob 15.20 je pri Otočcu prišel na avtomobilsko cesto starejši mladoletnik Ivan Gorjanc. Prav tedaj je proti Zagrebu pripeljal kamion FAP poklicni voznik Marjan Vadnjal iz Kamnika. Zaradi prekratne razdalje vozila ni mogel ustaviti; zbil je Gorjanca po cesti, peljal preko njega in ga povozil do smrti.

Z očetovim avtomobilom

Rihard Romih bi moral 2. julija popoldne postaviti očetov avto v garazo, pa je raje povabil z njim prijatelja na izlet v Gaberje. Ko sta se vračala čez Ratež, ju je pri vasi Slatnik zaradi prevelike hitrosti pričelo zanašati v desni jarek, kjer je avto obrnilo na streho. Rihard nima vozniškega dovoljenja. Fanta sta bila laže poškodovana, na avtomobilu pa je škoda za 600.000 dinarjev.

Na vaški poti

3. julija popoldne sta se na vaški poti med Cerovim logom in Gor. Vrhpoljem srečala motorist Franc Bratkovič in mopedist Slavko Prhe, oba iz Cerovega loga. Ker je mopedist vozil po levi, sta trčila. Oba so morali odpeljati v bolnišnico. Na motorju je škoda za 50, na mopedu pa za 70 tisočakov.

Strela ga je ubila

4. julija ob četrni na šest zjutraj je udarila strela v kosca Jožeta Glaviča, 20 let, iz Vel. Lipja pri Žužemberku. Komaj je prišel na travnik, da bi pomagal starem svoje žene, je udarilo vanj in obledel je mrtve.

Med četrto in tretjo

Voznik amater Kornej Mihajlovič je z osebnim avtomobilom pripeljal v oster zavoj pri Vel. Cerovcu. Tik pred zavojem je opazil, da zavore ne delujejo. Prestavil je iz četrte prestave v tretjo, pa veseo ni mogel zaviti. Zaneslo ga je v levo, kjer je obledel med varnostno ograjo in usekom. Na avtomobilu je škoda za 300.000 din.

Fičo ni traktor

Na cesti IV. reda med Dvorom in Ajdovcem sta se 4. julija ob 10.50 srečala osebni avto Zastava 750 in traktor s prikolico, lastnik Kmetijske šole Grm. Na nepreglednem ovinku v Srednjem Lipovcu je traktor sekal ovinek ter s prikolico zadel osebni avto. Škode je za 100.000 din.

Izsiljeval je prednost

5. julija ob 8. zvečer je pripeljal v križišče na Mirni Ajdič Jože z Rekordom. Isti čas je v križišču zavijal v desno ter izsiljeval prednost mopedist Stanko Bukovec z Mirne. Trčil je v Ajdičev avtomobil in si zlomil nogo. Škode je za 50.000 dinarjev.

Umrli domov grede

Škarja Anton, ki se je 4. julija zgodaj zjutraj vračal iz dela, se je ob poti ustavil pri Rozaliji Mikec v Ravniku pri Sentupertu, ker mu je postalo slabo. Umril je zadet od kapi okrog 5. ure zjutraj.

Zemeljski plaz

Zaradi dežja se je 4. julija ob 19.20 utrjala zemlja in zasula cestnišče na cesti III. reda pri Otočcu. Cestarji so cesto še ta dan očistili.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomojci, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Franco Grivec, Miro Jakopc, Marjan Moškon, Jožica Tepperj in Ivan Zorn

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna števa 40 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za tuzemstvo 2400 din — Izkločič račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavna trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21 227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Časopisne podjetje DELO v Ljubljani